

Tillæg 1 til miljøgodkendelse

Størsbølvej 1, 6740 Bramming

11.9.2025

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

Oplysninger om husdyrbruget og ansøgningen

Husdyrbruget	
CVR nr.	32131522
Husdyrbrugets navn	Størsbølgård Tillæg 1
Beliggenhedsadresse	Størsbølvej 1
Postnummer og by	6740 Bramming
Ansøger	
Ansøgernavn	Rasmus Vestergaard Viking Hansen
Adresse	Størsbølvej 1A
Postnummer og by	6740 Bramming
Konsulent	
CVR nr.	27428843
Konsulentvirksomhed	SAGRO I/S
Konsulentnavn	Lisbeth Tønning
Adresse	Majsmarken 1
Postnummer og by	7190 Billund
Konsulenttelefon	20184809
Konsulent e-mail	lit@sagro.sk
Ejendom	
Ejendomsnummer	8833025
CHR nummer	46500

Sag nr.: MIS-25/001459

Sagsansvarlig: PINI

Skema nr.: 249791, version 1

Indsendt dato: 28.5.2025

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
KOMMUNENS AFGØRELSE.....	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	8
MEDDELELSESPLIGT	8
ØVRIGE FORHOLD	8
OFFENTLIGGØRELSE.....	9
KLAGEVEJLEDNING	9
KOMMUNENS VURDERING OG BEGRUNDELSE FOR VILKÅR.....	10
INDLEDNING	10
GENERELLE FORHOLD	10
Godkendelsens omfang	10
Tidligere godkendelser	11
Samdrift med andre husdyrbrug	11
HUSDYRBRUGETS INDRETNING OG DRIFT	11
Driftsbygninger	11
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal	12
Foder	14
Husdyrgødning	14
Spildevand/restvand	15
HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	15
Faste afstandskrav og planmæssige forhold	15
Landskab og kulturmiljø	17
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNING AF OMGIVELSERNE	18
Ammoniakpåvirkning af naturområder og beskyttede arter	18
Lugt	24
Transporter	25
Støj.....	26
Støv, fluer og skadedyr	26
Lys.....	26
Driftsforstyrrelser og uheld	26
RESSOURCER, AFFALD OG DØDE DYR	26
Ressourcer, affald og døde dyr	26
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	27
ALTERNATIVE MULIGHEDER.....	27
SAMLET VURDERING.....	27
OFFENTLIGGØRELSE OG HØRING	28
BILAG 1: VILKÅRSLISTE INKLUSIV EKSISTERENDE VILKÅR, SOM FORTSAT GÆLDER	29
BILAG 2: SITUATIONSPLAN OG GRUNDPLAN, STALD 1 OG STALD 5	36
BILAG 3: MILJØKONSEKVENSRAPPORT	39

Indledning

Hvad drejer sagen sig om?

Esbjerg Kommune har modtaget en ansøgning om tillæg til §16a miljøgodkendelse. Husdyrbruget på Størsbølvej 1 søger om:

- En udvidelse af produktionsarealet fra 4.224 m² til 7.990 m².
- En tilbygning mod vest til eksisterende stald 1. Tilbygningen reduceres i størrelse i forhold til miljøgodkendelsen fra januar 2024.
- Byggeri af nyt malkecenter med stald 5, hvor bygningen ændres i størrelse i forhold til miljøgodkendelsen fra januar 2024. Udover malkecenter er der to staldafsnit med henholdsvis dybstrøelse og sengebåse i bygningen
- Den østlige længe af eksisterende stald 2 fjernes og ændres til parkeringsplads.
- Kalvehuse og kalvehytteområde ændres i størrelse og placering i forhold til miljøgodkendelsen fra januar 2024.
- Placering af gyllebeholder GB4, møddingsplads og vaskeplads ændres og forskubbes nogle meter i forhold til miljøgodkendelsen fra januar 2024.
- Etablering af ny lade til halm- og foderopbevaring.
- Etablering af ny udendørs mælketank samt flyttet placering af eksisterende mælketank.

Offentliggørelse

Forslaget til tillæg til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i 14 dage. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til projektet

Læsevejledning

Miljø skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder landskab og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Miljøgodkendelsen er opdelt i 3 dele:

- Del 1: Kommunens afgørelse
Fastlægger de vilkår, der skal gælde for husdyrbruget. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.
- Del 2: Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår
Indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og en begrundelse for de stillede vilkår.
- Del 3: Miljøkonsekvensrapport
Indeholder en miljøkonsekvensrapport, som er udarbejdet af ansøgers rådgiver. Rapporten beskriver mere detaljeret driften af husdyrbruget. Rapporten indeholder også en beskrivelse og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som driften af husdyrbruget giver anledning til.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 3.

Kommunens afgørelse

Esbjerg Kommune meddeler tillæg til miljøgodkendelse til kvægbruget på Størsbølvej 1, 6740 Bramming.

Tillægsgodkendelsen omfatter:

- En udvidelse af produktionsarealet fra 4.224 m² til 7.990 m².
- En tilbygning mod vest til eksisterende stald 1. Tilbygningen reduceres i størrelse i forhold til miljøgodkendelsen fra januar 2024.
- Byggeri af nyt malkecenter med stald 5, hvor bygningen ændres i størrelse i forhold til miljøgodkendelsen fra januar 2024. Udover malkecenter er der to staldafsnit med henholdsvis dybstrøelse og sengebåse i bygningen
- Den østlige længe af eksisterende stald 2 fjernes og ændres til parkeringsplads.
- Kalvehuse og kalvehytteområde ændres i størrelse og placering i forhold til miljøgodkendelsen fra januar 2024.
- Placering af gyllebeholder GB4, møddingsplads og vaskeplads ændres og forskubbes nogle meter i forhold til miljøgodkendelsen fra januar 2024.
- Etablering af ny lade til halm- og foderopbevaring.
- Etablering af ny udendørs mælketank samt flyttet placering af eksisterende mælketank.

Tillægsgodkendelsen meddeles efter § 16a, stk. 4 i husdyrbrugloven¹.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i afsnittet "Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår".

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og den medsendte miljøkonsekvensrapport. Godkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Denne miljøgodkendelse er et tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse, der er meddelt den 23. januar 2024. Vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse fra 2024, som ikke ophæves ved dette tillæg, er fortsat gældende for hele bedriften. Se vilkårslisten i bilag 1. Her fremgår tillæggets vilkår inklusiv de fortsat gældende vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse.

Tillægsgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Staldnavn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²
Stald 1 (løsdriftsstald)	Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	1.846
	Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	1.322
Stald 2	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	315
	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	870
Stald 3	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	78
	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	570
Stald 4	Flexgruppe: Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	19
Stald 5	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	485
	Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	890
Drivgang N	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	57
Drivgang S	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	56
Kalvehuse nord	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	439
Kalvehuse syd	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	587
Ny kalveplads	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	456
Samlet produktionsareal		7.990

Dyretype og staldsystemer, som kan indgå i flexgrupper, skal være som beskrevet nedenfor:

Flexgruppe	Dyretype og staldsystem
Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
	Ammekøer, slagtekcalve (over 6 mdr.). Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
	Ammekøer, slagtekcalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
Alle kvæg; Dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
	Ammekøer, slagtekcalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	Heste. Dybstrøelse
	Får og geder. Dybstrøelse

Indretning og drift

2. Inden der indsættes dyr i den nye tilbygning til stald 1 og ny stald 5 - dog senest 1. februar 2026 - skal boring DGU 131.1341 være sløjfet. Sløjfningen skal foretages i henhold til bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land². Boringer må kun sløjfes af personer der er i besiddelse af et B-bevis (uddannet brøndborer)³.

² Bekendtgørelse nr. 1260 af 28. oktober 2013 om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land - §§ 26-28

³ jf. kap 2 §4 i bekendtgørelse nr. 915 af 27. juni 2016 om uddannelse af personer, der udfører boringer på land

Husdyrgødning

3. Arealet af gødningslagre og typen af husdyrgødning skal være som beskrevet nedenfor.

Gødningslager	Gødningstype	Tilladt areal	Miljøteknologi % NH ₃ effekt
Gyllebeholder GB1 (eksisterende)	Ingen krav	416 m ²	Nej
Gyllebeholder GB2 (eksisterende)	Ingen krav	374 m ²	Nej
Gyllebeholder GB3 (eksisterende)	Ingen krav	739 m ²	Ja, telt, 50 %
Gyllebeholder GB4 (eksisterende)	Ingen krav	1.001 m ²	Ja, telt, 50 %
Møddingsplads (ny)	Kvæg, heste, får og geder	300 m ²	Nej

Landskabelige værdier

4. Den nye ladebygning skal opføres med rødlig farve på sider og gavlender samt mørkegrå tag, af hensyn til visuel harmoni.

Spildevand

5. Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra den nye parkeringsplads, kalvehuse og kalvehytteområdet og den nye lade til halm- og foderopbevaring skal indsendes til Esbjerg Kommune. Med afløb menes både afløb for flydende husdyrgødning og vand. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet af afsluttet.
6. Hvis tagvand ikke kan nedsives, skal der inden byggeriet af "den nye lade til halm- og foderopbevaring" påbegyndes, indsendes en ansøgning om udledningstilladelse inklusiv et projekt om forsinkelsesbassin. Der vil blive meddelt en særskilt tilladelse hertil.

Ammoniakfordampning

7. I sengeafsnit i tilbygningen til stald 1 og i den nye stald 5 skal produktionsarealet på henholdsvis 1.846 m² og 890 m² (jf. grundplan i bilag 2) etableres med faste, drænedede gulve med skraber. Gulv støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1 % mod gulvmidte. Gulvet skal være udført med ajlefløb og lysningsarealet til ajlefløb må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal i staldafsnittet. Der skal foretages skrabbninger hver 2. time og skraberens skal være forsynet med timer. Tværgange, som ikke skrubes automatisk, skal hver dag rengøres manuelt 2-3 gange.

Vilkår der udgår af miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024

8. Med dette tillæg til miljøgodkendelse udgår vilkår 1, 4, 7 og 19 af miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024.

Udnyttelse og bortfald

En godkendelse efter §16a bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at godkendelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

Med udnyttet menes her, at byggeriet faktisk er afsluttet.

Hvis en godkendelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Meddelelsespligt

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt.

Der skal søges om særskilt tilladelse til:

- udledningstilladelse efter spildevandsbekendtgørelsen (tag- og overfladevand), hvis det ikke er muligt at nedsive tagvand
- etablering af nedsivningsanlæg for sanitært spildevand i forbindelse med etablering af mandskabsfaciliteter med toilet og bad
- Nedrivning af den østlige længe af stald 2

Der er ikke taget stilling til udledningen af tag- og overfladevand fra eksisterende byggeri. Der kan, hvis det viser sig nødvendigt pga. hydraulisk overbelastning af vandløbet, blive meddelt påbud om afhjælpende foranstaltninger.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune. Visse anlæg kræver dog ikke byggetilladelse. Det anbefales at kontakte Byggeri, Esbjerg Kommune for afklaring heraf.

Terrænregulering kan kræve landzonetilladelse og i nogle tilfælde også tilladelse efter anden lovgivning. For eksempel fastsætter vandløbsloven, at der ikke uden tilladelse må ændres på vandets naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Kontakt Byggeri, Esbjerg Kommune inden du terrænregulerer, for at få en vurdering af hvilke tilladelser der evt. kræves.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 11. september 2025 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (<https://dma.mst.dk>) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (Esbjerg Kommunes hjemmeside (<https://www.esbjerg.dk/politik-og-demokrati/hoeringsportal>)).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 9. oktober 2025.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Udnyttelse af godkendelsen

Ifølge husdyrbrugloven har en klage over miljøgodkendelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøgodkendelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår

Indledning

Husdyrbruget på Størsbølvej 1, 6740 Bramming er miljøgodkendt 23. januar 2024 efter husdyrbruglovens §16a og har søgt om tillæg til miljøgodkendelse.

Ansøgningen er indsendt via det it-baserede ansøgningssystem på husdyrgodkendelse.dk. Som en del af ansøgningen har ansøger udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, der beskriver og vurderer husdyrbrugets påvirkninger af miljøet. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder natur og landskab.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 3.

Denne del af godkendelsen indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten og en begrundelse for de stillede vilkår.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning⁴.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været dialog med ansøger. I de tilfælde hvor Esbjerg Kommune supplerer ansøgers miljøvurdering eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden end ansøgers vurdering, vil dette fremgå af nedenstående afsnit.

Generelle forhold

Godkendelsens omfang

Husdyrbruget søger om mindre ændringer i forhold til størrelse og placering af nye bygninger, herunder at en del af eksisterende kostald tages ud af drift. Der søges samtidig om at opføre en ny lade til halm og foder samt til opsætte ny udendørs mælketank. Det ansøgte omfatter:

- En udvidelse af produktionsarealet fra 4.224 m² til 7.990 m².
- En tilbygning mod vest til eksisterende stald 1. Tilbygningen reduceres i størrelse i forhold til miljøgodkendelsen fra januar 2024.
- Byggeri af nyt malkecenter med stald 5, hvor bygningen ændres i størrelse i forhold til miljøgodkendelsen fra januar 2024. Udover malkecenter er der to staldafsnit med henholdsvis dybstrøelse og sengebåse i bygningen
- Den østlige længe af eksisterende stald 2 fjernes og ændres til parkeringsplads.
- Kalvehuse og kalvehytteområde ændres i størrelse og placering i forhold til miljøgodkendelsen fra januar 2024.
- Placering af gyllebeholder GB4, møddingsplads og vaskeplads ændres og forskubbes nogle meter i forhold til miljøgodkendelsen fra januar 2024.
- Etablering af ny lade til halm- og foderopbevaring.
- Etablering af ny udendørs mælketank samt flyttet placering af eksisterende mælketank.

⁴ Husdyrbrugloven (LBK nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Ansøgningen omfatter ikke biaktiviteter.

Vilkår i miljøgodkendelsen fra 2024 om, at ændringer i ejerforhold skal meddeles til Esbjerg Kommune for at Esbjerg Kommune til enhver tid kan kontakte den ansvarlige for husdyrbruget, er fortsat gældende.

Tidligere godkendelser

Husdyrbruget er miljøgodkendt 23. januar 2024 efter husdyrlovens §16a. Nærværende godkendelse meddeles som et tillæg til miljøgodkendelsen fra 2024.

Samdrift med andre husdyrbrug

Af husdyrbrugloven fremgår det, at hvis et husdyrbrug er forureningsmæssigt og teknisk eller driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, så skal husdyrbrugene godkendes samlet.

To husdyrbrug er forureningsmæssig forbundne, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er 100 meter eller derunder. Er afstanden mellem husdyrbrugene mere end 100 meter, er husdyrbrugene forureningsmæssigt forbundne, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er lig med eller kortere end 50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til beboelsesbygninger.

I miljøkonsekvensrapporten er det beskrevet, at udover Størsbølvej 1 ejer og driver Rasmus V. Hansen også Brammingborgvej 1, 6740 Bramming og Lykkesgårdsvej 8, 6740 Bramming. De to husdyrbrug er beliggende med en afstand på henholdsvis 1,8 og 7,2 km (luftlinje) fra Størsbølvej 1. Den ukorrigerede geneafstand for lugt til beboelsesbygninger er beregnet til 218 m. På baggrund af afstanden til de to øvrige husdyrbrug er Esbjerg Kommune enig i ansøgers vurdering af, at de to husdyrbrug ikke er teknisk, forureningsmæssigt og driftsmæssig forbundne. Esbjerg Kommune meddeler således særskilt tillægsmiljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Størsbølvej 1.

Husdyrbrugets indretning og drift

Driftsbygninger

Driftsbygningernes placering fremgår af nedenstående situationsplan.

Figur 1: Situationsplan

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for indretning og drift af de enkelte stalde. Der er angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal.

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer, hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år.

Nudrift og 8 års drift og nudrift:

I ansøgningen er 8 års drift og nudrift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen.

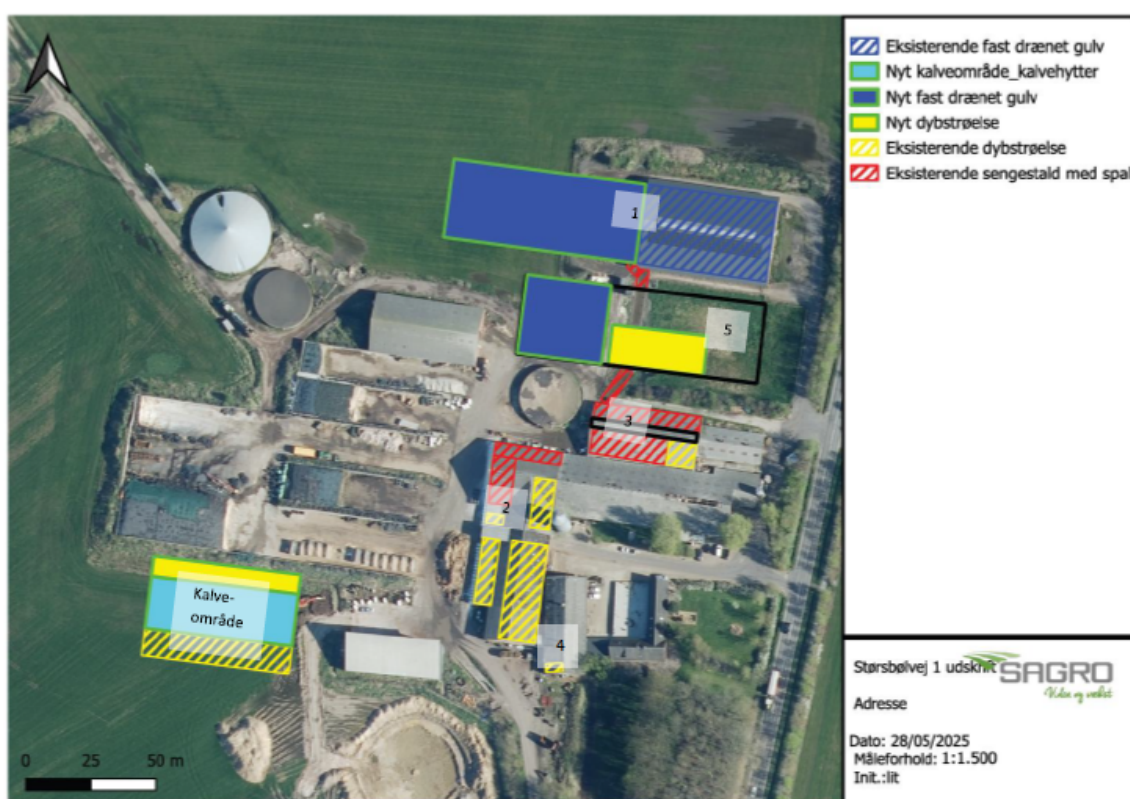
8 årsdriften har udgangspunkt i miljøgodkendelsen fra 2014 og er uændret i forhold til miljøgodkendelsen fra 2024.

Nudriften har udgangspunkt i miljøgodkendelsen fra januar 2024 ud fra det, der er blevet realiseret og det, der er eksisterende.

Esbjerg Kommune har gennemgået oplysningerne i ansøgningen og vurderer, at det angivne produktionsareal i 8 års drift og nudrift er korrekt. Produktionsarealet i 8-års drift og nudrift er angivet som nettoareal. Malkecenter, opsamlingsplads, nakkebomsarealer, foderborde, person-gangarealer, klovbeskæringsområde, drivgange i malkecenter, tankrum, kontor og teknikrum og lignende er ikke medregnet i produktionsarealer.

Ansøgt drift:

Produktionsarealet i ansøgt drift er angivet som nettoareal. I miljøkonsekvensrapporten er der en uddybet beskrivelse af de enkelte stalde, anlæg til foder og anlæg til opbevaring af gødning (gyllebeholdere og møddingsplads). Miljøkonsekvensrapporten indeholder desuden nedenstående oversigtskort over de ansøgte produktionsarealer og staldsystemer. Godkendte, men endnu ikke realiserede staldafsnit er af ansøger anført som nye staldafsnit, hvilket dog ikke har indvirkning på BAT-beregningen. Dette har Esbjerg Kommune efterprøvet i kommunescenarie 252089.

Figur 2: Oversigtskort med produktionsarealer (skraveringer) og staldsystemer (farvesymbol) i ansøgt drift

Størrelsen af produktionsarealet, dyretyper og staldsystem danner grundlag for de beregninger, der foretages i ansøgningsskemaet. Der stilles derfor vilkår, der fastholder disse forudsætninger så det sikres, at miljøpåvirkningen fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen. Vilkår 1 i miljøgodkendelsen fra 2024 om produktionsarealer, dyretype og staldsystem udgår dermed.

I staldene 1, 2, 3, 5, drivgang s, drivgang N og kalvehuse syd er der valgt en flexgruppe under dyretype "alle kvæg". I stald 4 er der valgt en flexgruppe under dyretype "heste, får og geder". Det betyder, at der på produktionsarealet i de enkelte stalde frit kan skiftes mellem flexgruppens dyretyper. Staldsystemet må dog ikke ændres uden fornyet vurdering. Der stilles derfor vilkår, der fastholder forudsæt-

ningerne om flexgruppe, så det sikres, at miljøpåvirkningen fra ejendommen fastholdes på det ansøgte niveau.

Der opføres nye staldanlæg, hvor produktionsarealer etableres med dybstrøelse. Staldsystemer med dybstrøelse skal etableres med afløb til opsamlingsbeholder eller pumpebrønde i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Vilkår i miljøgodkendelsen fra 2024 om, at der på forlangende skal kunne fremvises dokumentation for produktionsarealets størrelse, f.eks. indretningstegning med mål, er fortsat gældende.

Vilkår i miljøgodkendelsen fra 2024 om, at der senest et måned efter ibrugtagning af nyt produktionsareal skal indsendes målfaste tegninger af produktionsarealet, er fortsat gældende.

Foder

Opbevaring af foder er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten. Drift og opbevaring af ensilage er vurderet i miljøgodkendelsen fra 2024 og der sker ikke ændringer med tillægget til miljøgodkendelsen.

Vilkår i miljøgodkendelsen fra 2024 om, at foderopbevaringen skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr, er fortsat gældende.

I ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelsen indgår etablering af ny lade til halm- og foderopbevaring. Vurdering i forhold til placering og landskab beskrives i nedenstående afsnit. Vilkåret om foderopbevaring i miljøgodkendelsen fra 2024 omfatter ejendommen som helhed og dermed også opbevaring af foder i den nye lade.

Husdyrgødning

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten er der angivet oplysninger om gødningslagre og gødningstyper.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. Der stilles derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne. Vilkår 7 i miljøgodkendelsen fra 2024 om opbevaringslagre udgår dermed.

I forhold til miljøgodkendelsen fra 2024 er møddingspladsen endnu ikke realiseret og overfladearealet for gyllebeholder GB 1 er en anelse større. I 2024 er overfladearealet opgjort til 400 m² og i tillægsansøgningen er overfladearealet opgjort til 416 m². Det vurderes, at forskellen på 16 m² i overfladearealet ikke har væsentlig betydning i forhold til den samlede beregning af ejendommens ammoniakemission. Dermed betragtes de 16 m² som en bagatel, der ikke kræver yderligere tilretning af ansøgningen.

Der skal ikke ske ændringer i forhold til overdækning af gyllebeholder. Der er telt-overdækning på gyllebeholder GB3 og GB4. Vilkår i miljøgodkendelsen fra 2024 om fast overdækning, åbning af teltdug samt reparationer er fortsat gældende.

Generelle oplysninger om husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til opbevaringskapacitet og oplag af kompost i marken fremgår af miljøgodkendelsen fra 2024.

Spildevand/restvand

Ansøger har redegjort for afløbsforhold i miljøkonsekvensrapporten. Der er vedlagt afløbsplaner for regn-, ensilage- og overfladevand i miljøkonsekvensrapportens bilag 1. Der skal etableres en ny ladebygning og ellers ikke ske ændringer i afløbsforholdene.

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Miljøgodkendelsen fra 2024 stiller vilkår om, at der skal indsendes en afløbsplan, der beskriver afløbsforholdene fra de nye bygninger, når de er etableret. Dette vilkår er fortsat gældende.

Da der skal opføres ny parkeringsplads, kalvehuse og kalvehytteområde og ny lade til halm- og foderopbevaring, stilles der vilkår om, at der skal indsendes en afløbsplan, der beskriver afløbsforholdene og tagvand, når byggerierne er etableret.

Det fremgår af miljøgodkendelsen fra 2024, at ansøger er oplyst om, at der skal søges om tilladelse til etablering af nedsivnings- anlæg for sanitært spildevand i forbindelse med etablering af mandskabsfaciliteter med toilet og bad. Ansøger er ligeledes oplyst om, at som udgangspunkt bør tagvand fra nye stalde nedsives i stedet for udledning til Sneum Å. Hvis dette ikke er muligt, skal der indsendes ansøgning om udledningstilladelse inkl. et projekt om nyt forsinkelsesbassin, hvilket der er stillet vilkår om i miljøgodkendelsen fra 2024. Vilkåret er fortsat gældende. På samme vis bør tagvand fra den nye ladebygning nedsives frem for udledes til vandløb. Hvis dette ikke er muligt, skal der indsendes ansøgning om udledningstilladelse inkl. et projekt om nyt forsinkelsesbassin, hvilket der stilles vilkår om.

Husdyrbrugets beliggenhed

Faste afstandskrav og planmæssige forhold

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kortudsnit i figur nedenfor.

Figur 3: Husdyrbrugets beliggenhed (kort fra miljøgodkendelsen fra 2024)

Husdyrbrugloven fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed.

Esbjerg Kommune har gennemgået ansøgers oplysninger og er enig med ansøger i, at de gældende afstandskrav er overholdt.

Det er i redegørelsen angivet, at en boring (131.1341) ligger tæt op af stald 5. Det er en markvandingsboring, som vil blive sløjfet og erstattet af en ny boring. Dette fastholdes med vilkår og for at tilgodese, at der kan tillades og etableres en ny boring inden den eksisterende boring tages ud af drift og sløjfes, er der fastsat frist om senest at sløjfe den eksisterende markvandingsboring 1. februar 2026. Vilkår 4 i miljøgodkendelsen fra 2024 om sløjfning af boringen udgår dermed.

Det fremgår af miljøgodkendelsen fra 2024, at der i GEUS er registreret en boring inde under bygning 2. Esbjerg Kommune har vurderet, at der er tale om en markvandingsboring, som ikke længere eksisterer.

Afstandskrav i § 8 i husdyrbrugloven (afstande til naboskel, vandløb, søer, boringer, vej og egen beboelse) gælder kun for nye stalde, gyllebeholdere og lignende. Afstandskraverne er ikke relevante for den nye ladebygning.

Landskab og kulturmiljø

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af landskabet.

Esbjerg Kommune har valgt at uddybe ansøgers vurdering. I forbindelse med vurderingen skal der foretages en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Placering og erhvervsmæssig nødvendighed:

I forhold til miljøgodkendelsen fra 2024 er der søgt om at ændre størrelsen af tilbygningen til stald 1 og stald 5 med malkecenter og staldafsnit. Tilbygningen til Stald 1 bliver på 2.077 m². Længden af tilbygningen til stald 1 reduceres til ca. 68 m mod ca. 116 m. Bredden vil fortsat være 30,5 m mellem udvendige spær. Stald 5 bliver på 2.810 m² mod 1.941 m². Længden af Stald 5 reduceres til ca. 92 m mod ca. 105 m. Bredden ændres til 30,5 m mod 18 m. Placering af gyllebeholder GB4, møddingsplads og vaskeplads ændres og forskubbes nogle meter i forhold til miljøgodkendelsen fra januar 2024.

I forhold til miljøgodkendelsen fra 2024 skal området til kalvehytter og kalvebokse ændres i størrelse og placering. Der skal fortsat være et område til kalvehytter og i stedet for et halvtag over fælleshytter skal der være kalvehuse. Pladsen til kalvehytter bliver på 1.140 m² mod 840 m². Størrelsen på kalvehusene bliver på henholdsvis 439 m² og 587 m² mod 350 m² og 465 m². Højden på kalvehusene er på 4,5 m, hvilket er samme højde, som det ville have været med et halvtag over fælleshytter. Kalvehusene placeres nord og syd for pladsen til kalvehytter. Samlet set vil området med pladsen til kalvehytter og kalvehusene blive placeret en smule mere mod vest og stadig fremstå som en enhed.

Da der ikke skal ske væsentlige ændringer i forhold til placering og størrelse af tilbygning til stald 1, stald 5, gyllebeholder GB4, møddingsplads, vaskeplads og området med plads til kalvehytter og kalvebokse vurderes det, at beskrivelse og vurdering i miljøgodkendelsen fra 2024 om placering, nødvendighed og landskabelige forhold fortsat er gyldig. Vilkår i miljøgodkendelsen fra 2024 om byggematerialer, etablering af afskærmende beplantning samt vedligehold og bevaring af hegn og beplantning er fortsat gældende af hensyn til landskabet.

Der skal etableres en ny lade på 1.250 m², 25x50 m, til opbevaring af halm, foder og maskiner. Bygningens højde bliver ca. 8,5 m. Laden placeres ca. 20 m nord for den eksisterende stald 1. Den østlige gavl kommer til at flugte med stald 1 og stald 5. Laden bygges med røde stålplader. For at fastholde dette, stilles der vilkår om at den nye ladebygning bliver opført materialer og farver som fremgår af miljøkonsekvensrapporten.

I forbindelse med opførelse af stald 5 skal der etableres en ny udendørs mælketank og en eksisterende mælketank skal flyttes. Mælketankene har en højde på ca. 8 m og rummer 40.000 l, de placeres ved den nordøstlige gavl af stald 5.

Den østlige længe af eksisterende stald 2 fjernes og ændres til parkeringsplads. Det er oplyst, at det sker, da taget på den østlige længe er kollapsede.

I miljøkonsekvensrapporten er det oplyst, at der er et øget behov for opbevaring af halm, foder og maskiner grundet flere køer og kalve. Esbjerg Kommune vurderer, at der ikke er eksisterende bygninger på ejendommen, som kan indrettes til øget opbevaring, og ansøgers oplysning om behovet for øget opbevaring godtgør erhvervsmæssig nødvendighed til at etablere laden.

Etablering af en ny udendørs mælketank og flytning af en eksisterende mælketank vurderes at være en erhvervsmæssig nødvendighed, idet ejendommen hermed kan fremtidssikres til flere køer og mælkeproduktion.

Det kan tilgodesejes ejendommens ansatte og besøgende, at der etableres parkeringsplads på arealet, hvor den østlige længe af stald 2 fjernes grundet tagkollaps, hvilket kan siges, at være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift. Da bygningens tag er kollapsede er det nødvendigt at sikre mod nedstyrtning, og ansøger har valgt ved at fjerne bygningen frem for et alternativ om at renovere.

Den nye lade, mælketankene og parkeringsplads opføres i tilknytning til eksisterende bygningsmasse på Størsbølvej 1, så ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer udgør fortsat én helhed.

Esbjerg Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendom.

Landskabelige hensyn og vurdering:

I forbindelse med miljøgodkendelsen fra 2024 er der foretaget en landskabsanalyse med beskrivelse af bindinger, topografi, synlighedsberegning, landskabets bevoksning og bebyggelse, infrastruktur, kultur og sårbarhed. Det vurderes, at landskabsanalysen fra 2024 er retvisende for nærværende tillæg til miljøgodkendelse.

For at sløre og bryde gårdanlægget er der i miljøgodkendelsen fra 2024 stillet vilkår om etablering af afskærmende beplantning samt vedligehold og bevaring af hegn og beplantning. Vilkåret er fortsat gældende og vurderes tillige at være relevant i forbindelse med, at der skal etableres ny lade, opsættes mælketanke og anlægges parkeringsplads.

Med den valgte placering, vilkår om materialer og fortsat gældende vilkår om beplantning, vurderes det, at det ansøgte ikke tilsidesætter de landskabelige værdier.

Husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne

Ammoniakpåvirkning af naturområder og beskyttede arter

Der sker en ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og lagre af husdyrgødning, som kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt et beskyttelsesniveau for, hvor meget ammoniak der må udledes til naturområder (kategori 1-3 natur). Ifølge klagenævnets praksis er dette beskyttelsesniveau tilstrækkeligt til at sikre beskyttelsen af omkringliggende naturområder⁵.

⁵ For eksempel MNK-132-00091 og MKN-132-00109

Der skal også foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke internationale naturområder eller yngle- og rasteområder for bilag IV-arter⁶.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af naturområder. Esbjerg Kommune har valgt at supplere ansøgers vurdering. Esbjerg Kommune har desuden gennemgået beregningerne i it-ansøgningen. Hvor det er vurderet at være relevant, har Esbjerg Kommune suppleret beregningerne med nye punkter eller korrigeret oplysninger om kumulation eller angivelse af ruhed.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Beregningerne viser, at ammoniakemissionen øges til 8.006 kg NH₃/år, hvilket er en meremission på 3.918 kg NH₃/år i forhold til 8 års drift og en meremission på 3.109 kg NH₃/år i forhold til nudrift.

Naturområder omkring husdyrbruget

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten og ansøgningen i husdyrgodkendelse.dk, at der er foretaget depositionsberegninger til flere beskyttede naturområder omkring ejendommens anlæg.

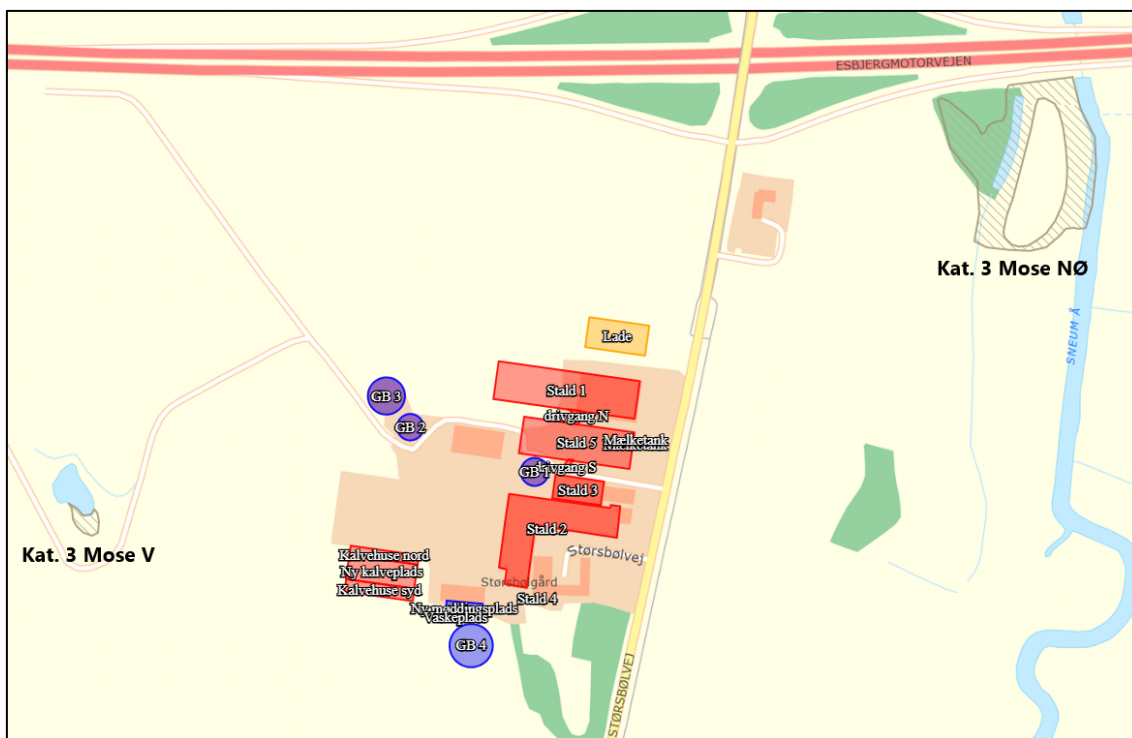
Beskyttelsesniveau for kategori 1-3 natur

Beskyttelsesniveauet for kategori 1 og kategori 2 natur overholdt.

I miljøgodkendelsen fra 2024 er der suppleret med bemærkninger og vurderinger i forhold til to kategori 3 lokaliteter henholdsvis øst og vest for anlægget. Dette tillæg til miljøgodkendelse tager afsæt i miljøgodkendelsen fra 2024 og der er ligeledes behov for supplerende bemærkninger og vurderinger i forhold til de to kategori 3 lokaliteter.

Figuren herunder viser de to kategori 3 lokaliteter, som er moser beliggende vest og nordøst for ejendommen.

⁶ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (Habitatbekendtgørelsen).

Figur 4: Kategori 3 moser vest og nordøst for ejendommen

Esbjerg Kommune har genberegnet ammoniakbelastningen af begge lokaliteter efter korrektion af ruhed på samme vis, som i miljøgodkendelsen fra 2024. Resultatet fremgår af tabellen herunder.

Beregning	Natur navn	Ruhed opland	Ruhed natur-lokalitet	Merbelastning		Totalbelastning
				8 års	Nudrift	
Ansøger	Kat. 3 mose V	Landbrug	Blandet natur med lav bevoksning	1,1	0,9	1,9
Esbjerg Kommune	Kat. 3 mose V	Ringe vegetation	Blandet natur med lav bevoksning	1,2	1,0	2,1
Ansøger	Kat. 3 mose NØ	Landbrug	Blandet natur med middel bevoksning	1,4	1,2	3,0
Esbjerg Kommune	Kat. 3 mose NØ	Ringe vegetation	Blandet natur med middel bevoksning	1,5	1,2	3,1

Tabel 1: Ammoniakbelastning af kategori 3 moser beregnet som kg N/ha/år

Vurdering af belastning af kategori 3 lokaliteterne

Lokaliteterne er besigtiget af Esbjerg Kommune i juni 2023.

Kat. 3 mose V

Der er tale om en lille mose i forbindelse med en mindre sø i det åbne land. Af beskrivelsen fremgår "er voldsomt kulturpåvirket, men ikke jævnt. Det er nærmere påvirket af tidligere opfyld og deponi af jord i området".

Der er ikke registreret kvælstoffølsomme arter. Problemarter registreret: Stor Nælde. Naturtilstandsindexet for lokaliteten er 0,38 - tilstand IV (Ringe).

Naturtilstandsindekset er fremkommet på baggrund af artsindeks 0,15 og strukturindeks 0,73. Artsindekset på 0,15 er meget lavt og indikerer, at lokaliteten må betragtes som ikke-kvælstoffølsom.

Kat. 3 mose NØ

Da lokaliteten blev besøgt, vurderes det, at det tidligere udfærdigede tilsynsnotat fra 2018, stadig var fuldt dækkende for lokalitetens beskaffenhed.

Af notatet fremgår, at der er tale om en forstyrret og kulturpåvirket mose langs motorvejen og ved Sneum Å. Mosen omgiver forsinkelsesbassin langs motorvejen. Mosen er domineret af næringselskende urter og høje græsser. Langs åen er terrænet meget tørt. Langs "skovkant" er en grøft domineret af høj sødgræs og en del skov-kogleaks. Dele af det trædækkede areal langs motorvejen er tør højskov.

Der er ikke registreret kvælstoffølsomme arter. Problemarter registreret: Skvalderkål, Almindelig kvik, Burre-snerre, Grå-pil, Rejnfan, Stor Nælde.

Naturtilstandsindekset for lokaliteten er 0,38 – tilstand IV (Ringe).

Naturtilstandsindekset er fremkommet på baggrund af artsindeks 0,51 og strukturindeks 0,30. Artsindekset på 0,51 er moderat og indikerer at lokaliteten ikke kan betragtes som særskilt kvælstoffølsom.

Vurdering af lokaliteterne ift. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastlægger (i § 41 stk. 5) fire kriterier, som skal inddrages i situationer, hvor der stilles krav til den maksimale deposition af ammoniak på kategori 3 lokaliteter.

Kriterie	Kat. 3 mose V	Kat. 3 mose NØ
Hvordan er det pågældende natur- områdes status i kommuneplanen, herunder særligt om det er omfattet af kommuneplanens udpegning af særlige værdifulde naturområder, rekreative områder eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser?	Lokaliteten er ikke udlagt som særligt værdifuldt naturområde, rekreativt område eller kulturmiljø- område.	Lokaliteten er i kommuneplanen udlagt som særligt værdifuld natur. Lokaliteten er ikke udlagt som rekreativt område eller kulturmiljøområde.
Er området omfattet af fredning, handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats?	Området er ikke fredet og der er ingen handleplan eller anden planlagt naturindsats.	Området er ikke fredet og der er ingen handleplan eller anden planlagt naturindsats.
Hvordan er det pågældende natur- områdes naturkvalitet?	Naturtilstandsindeks er 0,38 og tilstandsklassen er dermed IV (Ringe).	Naturtilstandsindeks er 0,38 og tilstandsklassen er dermed IV (Ringe).
Hvordan er kvælstofbidrag til området fra andre kilder, herunder om der er tale om et minivådområde eller et vådområde, som er udlagt med henblik på kvælstoffjernelse fra landbrugsjord, eller om området i øvrigt er påvirket fra markbidrag, eller for så vidt angår skove om de gødskes?	Markbidraget vurderes til at være relativt stort, da lokaliteten er forholdsvis lille og omgivet af dyrket mark.	Der er formentlig intet markbidrag. Dele af lokaliteten vil formentlig modtage en del næringsstoffer fra oversvømmelse med vand fra Sneum Å.
Sammenfatning	Der er ikke forhold i husdyrbrugloven der indikerer, at der	Lokaliteten er i kommuneplanen udlagt som særligt værdifuld

	bør stilles krav til ammoniakdepositionen.	natur. Ud over det, er der ikke forhold i husdyrbrugloven der indikerer at der bør stilles krav til ammoniakdepositionen.
--	--	---

Tabel 2: Vurdering af lokaliteter

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der jævnfør husdyrbrugloven kun i begrænset omfang er basis for at skærpe kravene til for ammoniakdeposition. I vurderingen er der særligt lagt vægt på, at lokaliteterne naturmæssigt er forholdsvis ringe og har relativt lille potentiale.

Vurdering af tålegrænser

Jævnfør gældende klagenævnsspraksis skal der, ved vurderingen af muligheden for at stille krav til den tilladte merdeposition, indgå en konkret vurdering af lokaliteternes tålegrænser.

Moser har et generelt tålegrænseinterval på 5-25 kg N/ha/år. Dette generelle tålegrænseinterval er nærmere præciseret og afhænger af, om mosen kan karakteriseres som enten:

- Højmose, hvor det generelle tålegrænseinterval er 5-10 kg N/ha/år
- Hængesæk/tørvelavnninger, hvor det generelle tålegrænseinterval er 10-15 kg N/ha/år
- Fattigkær og hedemoser, hvor det generelle tålegrænseinterval er 10-15 kg N/ha/år
- Kalkrige moser, væld og rigkær, hvor det generelle tålegrænseinterval er 15-25 kg N/ha/år.

I tabellen herunder er der angivet tålegrænser for lokaliteterne. Det vurderes, at tålegrænsen for begge lokaliteter, skal findes i den øverste ende af tålegrænseintervallerne.

Lokalitet	Totalbelastning	Baggrundsbelastning	Samlet belastning	Type og tålegrænse interval
Kat. 3 mose V	2,1	13,8	15,9	Med udgangspunkt i 2023-besigtigelsen af lokaliteten, hvor der ikke ses kvælstoffølsomme arter, indikerer det, at lokaliteten ikke kan betragtes som særskilt kvælstoffølsom. Heraf vurderes det, at lokalitetens tålegrænse er 15-25 kg N/ha/år. Lokationen kan umiddelbart ikke kategoriseres som en af ovenstående 4 mosetyper, hvor tålegrænsen er præciseret.
Kat. 3 mose NØ	3,1	13,8	16,9	Med udgangspunkt i 2023-besigtigelsen af lokaliteten, hvor der ikke ses kvælstoffølsomme arter, indikerer det, at lokaliteten ikke kan betragtes som særskilt kvælstoffølsom. Heraf vurderes det, at lokalitetens tålegrænse er 15-25 kg N/ha/år. Lokationen kan umiddelbart ikke kategoriseres som en af ovenstående 4 mosetyper, hvor tålegrænsen er præciseret.

Tabel 3: Tålegrænser

Lokaliteterne modtager en forholdsvis stor belastning. Tålegrænsen for begge lokaliteter vurderes dog at være så høj, at den samlede belastning ikke vil føre til til-

standsændring. Der er ikke forhold, forankret i husdyrbruglovens bestemmelser, der bør føre til, at der skal stilles krav til ammoniakbelastningen og belastningen vurderes derfor at kunne accepteres.

Naturområder, der ikke er omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-3

Husdyrbruglovens kategori 1-3 omfatter langt de fleste beskyttede naturområder. Dog er enge, søer og strandenge ikke omfattet.

Esbjerg Kommune har beregnet ammoniakbelastningen til nærmeste eng og sø. Merbelastningen er under 1 kg N/ha/år.

Det vurderes, at der i den konkrete sag ikke er nogen af de nævnte lokaliteter, der modtager belastninger i en størrelsesorden, der vil føre til tilstandsændring.

Bilag IV-arter

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Ifølge klagenævnspraksis skal påvirkningen af bilag IV-arter vurderes ud fra anlæggets påvirkning af omgivelserne.

Ud fra det konkrete og generelle kendskab til bilag IV arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der i lokalområdet kan forekomme følgende bilag IV-arter: grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse, spidssnudet frø, odder, snæbel og af flagermus følgende arter vand-, frynse-, trolde-, dværg-, pipistrel-, brun-, syd-, skimmel- og langøret flagermus.

Via søgning på "Naturdata, Danmarks Miljøportal" er der ved Sneum Å, små 500 m syd for ejendommen, kendskab til odder og grøn kølleguldsmed. Esbjerg Kommune har beregnet ammoniakbelastningen til lokaliteten, resultatet er 0,1 kg N/ha/år i merdeposition samt 0,3 og 0,2 kg N/ha/år i totaldeposition. Belastningen vurderes at være lav og ikke i en størrelsesorden, der påvirker eller giver anledning til en tilstandsændring af lokaliteten.

Det ansøgte byggeri placeres sådan i landskabet, at det ikke vurderes at kunne udgøre en barriere mellem vandhuller, for eventuelle vandrede bilag IV-padder i området.

På baggrund af kommunens konkrete viden om de enkelte arters yngle- og rasteområder samt den generelle viden om, hvor arterne findes og hvilke aktiviteter, der kan komme i konflikt med hensynet til deres beskyttelse jf. DMUs Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁷, vurderes det, at yngle- eller rastesteder for bilag IV arterne omkring anlægget ikke påvirkes i en grad, der kan forventes at tilsidesætte beskyttelsen af disse, da anlægget ikke direkte eller indirekte via kvælstofdepositionen fra anlægget vil kunne påvirke yngle- og rasteområder væsentligt.

I vurdering er der med hensyn til flagermus, lagt særligt vægt på at det ansøgte ikke omfatter, at gamle træer fældes. Det er oplyst, at den østlige længe af eksisterende stald 2 fjernes, da bygningens tag er kollapsede. Hvis der sker nedrivning af bygninger, bemærkes det, at dette kræver en særskilt nedrivningstilladelse, og at der i forbindelse hermed skal ske vurdering med hensyn til påvirkning af flagermus og øvrige bilag IV arter.

⁷ Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁷ – til brug i administration og planlægning og Del 2 – Odder og flagermus nr. 603 fra 2024.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Jævnfør habitatdirektivet er der pligt til at vurdere påvirkningen af internationale naturbeskyttelsesområder. Afgørelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

I den konkrete sag er beskyttelsesniveauet overholdt og der er ikke særlige forhold, som skulle betinge en afvigelse herfra.

Samlet vurdering

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at afgørelsen ikke vil tilsidesætte beskyttelsen af omgivende lokale, regionale eller internationale naturområder eller beskyttede arter og at der derfor ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofemissionen fra anlægget.

Lugt

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område, der påvirkes af lugt, afhænger af, hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om.

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Beskyttelsesniveau for lugt

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden er fastsat under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. For eksempel vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder.

Geneafstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til nabobeboelse, samlet bebyggelse og til byzone. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. Hvis der i ansøgningen er flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt, beregner ansøgningssystemet en vægtes gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korregerede geneafstand.

Geneafstanden beregnes i ansøgningssystemet. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant.

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår lugtberegningerne og det er vurderet, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt.

Esbjerg Kommune har gennemgået lugtberegningerne.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er udpeget som Størsbølvej 5. Nærmeste lokalplanlagte område i landzone er udpeget som lokalplan 07.00.03 (lystfisker sø ved Nørå), lokalplan 07.00.07 (golfbane) og lokalplan 21-050-0003 (efterskole). Det skal bemærkes, at det kun er den del af et lokalplanlagt område i landzone, der benyttes til boligformål, som er omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt. Der er ingen bolig ved lystfiskersøen og golfbanen mens efterskolen er bolig for elever. Nærmeste samlede bebyggelse er Endrup, mens nærmeste byzone er Bramming. Esbjerg Kommuner vurderer, at udpegningerne er korrekte. Der vurderes også at være angivet korrekte oplysninger om andre husdyrbrug (kumulation).

Esbjerg Kommune er enig med ansøger i, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, og at husdyrbruget derfor ikke forventes at give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

I miljøgodkendelsen fra 2024 er der vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener. Der er tillige vilkår om, at der skal opretholdes en god staldhygiejne, da dette er en forudsætning for de beregnede geneafstande. Begge vilkår er fortsat gældende.

Lugt fra gyllebeholdere og håndtering af gødning

Der kan opstå lugtgener i forbindelse med omrøring og pumpning af gylle og når der håndteres fast husdyrgødning.

I miljøkonsekvensrapporten fremgår det, at der ikke er sket ændringer i håndtering af husdyrgødning i forhold til miljøgodkendelsen fra 2024.

Håndtering af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen. I miljøgodkendelsen fra 2024 har Esbjerg Kommune med betragtning af afstand til naboer vurderet, at det ikke er relevant at stille skærpede krav til tidsrum for pumpning og omrøring af gylle eller håndtering af fast gødning. Der er ikke grundlag for at ændre vurderingen fra 2024 med dette tillæg til miljøgodkendelsen.

For yderligere at imødegå uheld ved håndtering og pumpning af gylle inklusive påfyldning af gyllevogne, er der i miljøgodkendelsen fra 2024 stillet regulerende vilkår til dette. Vilkåret er fortsat gældende.

Transporter

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår til hvilke af ejendommens adgangsveje, der skal anvendes ved transport til og fra bedriften og at til- og frakørsel skal ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

I miljøkonsekvensrapporten fremgår det, at der ikke er ændringer vedrørende til- og frakørselsforhold samt antallet af transportere i forhold til miljøgodkendelsen fra 2024. Tilkørsel og transport til den nye lade sker via eksisterende nordlig indkørsel.

Rystelser

På et husdyrbrug er det primært transporter, der kan give anledning til rystelser. I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet hvilke kilder, der kan give anledning til rystelser.

Esbjerg Kommune er enig med ansøger i, at rystelser i forbindelse med driften af husdyrbruget ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Støj

De væsentligste støjklender på et husdyrbrug er malke- og køleanlæg, pumper, ventilation, ensilering, foderblanding, intern transporter, korntørring og lignende.

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger oplyst, at der ikke er ændringer vedrørende støj i forhold til miljøgodkendelsen fra 2024.

Esbjerg Kommune har vurderet støjgener i miljøgodkendelsen fra 2024, hvor der også er stillet vilkår om grænseværdier for støj samt vilkår om eventuelle nødvendige støjmålinger. Vilkårene er fortsat gældende, og der vurderes ikke at være grundlag for ændring eller yderligere vilkår.

Støv, fluer og skadedyr

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at der ikke er ændringer vedrørende støv, fluer og skadedyr i forhold til miljøgodkendelsen fra 2024.

Miljøgodkendelsen fra 2024 stiller vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener uden for eget areal, at opbevaring af foder skal ske så der ikke er risiko for tilhold af rotter samt at der skal udføres fluebekæmpelse. Vilkårene er fortsat gældende.

Lys

I miljøkonsekvensrapporten er det oplyst, at der ikke sker ændringer vedrørende lys i forhold til miljøgodkendelsen fra 2024.

Miljøgodkendelsen fra 2024 stiller vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af hensyn til driften. Der er tillige vilkår om, at lyset skal være slukket eller dæmpet om natten. Vilkårene er fortsat gældende.

Driftsforstyrrelser og uheld

I miljøkonsekvensrapporten er det oplyst, at der ikke sker ændringer vedrørende håndtering af mulige uheld, minimering af risiko for uheld og minimering af gene og forurening ved uheld i forhold til miljøgodkendelsen fra 2024.

Esbjerg Kommune har vurderet mulige driftsforstyrrelser og uheld i miljøgodkendelsen fra 2024, hvor der også er stillet vilkår om beredskabsplan. Vilkåret er fortsat gældende og der vurderes ikke at være grundlag for ændring eller yderligere vilkår.

Ressourcer, affald og døde dyr

Ressourcer, affald og døde dyr

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at der ikke er ændringer vedrørende ressourcer, affald og døde dyr i forhold til miljøgodkendelsen fra 2024.

Miljøgodkendelsen fra 2024 stiller vilkår om håndtering af råvarer og hjælpepestoffer samt affald. Disse vilkår er fortsat gældende.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøgodkendelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emission fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for, at BAT emissionsniveauet er overholdt.

Esbjerg Kommune har gennemgået beregningerne og vurderer, at det er de korrekte forudsætninger, der ligger til grund for beregningerne. Esbjerg Kommune er således enig med ansøger i, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. I den konkrete ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse anvendes staldsystemer i nye og eksisterende stalde. For gødningsopbevaringsanlæg anvendes "ny" for møddingsplads og "eksisterende" for gyllebeholderne, hvor to af gyllebeholderne anvender teknologien med teltoverdækning.

I miljøgodkendelsen fra 2024 er der ligeledes vurderet for anvendelse af BAT og der er stillet vilkår til staldsystem i stald 1 og overdækning af gyllebeholder. Vilkår 19 i miljøgodkendelsen fra 2024 om etablering af faste drænede gulve med skraber i stald 1 udgår, da stald 1 reduceres i størrelse og der ligeledes etableres faste drænede gulve med skraber i stald 5 i forbindelse med nærværende tillæg til miljøgodkendelse. Der stilles vilkår til staldsystemet i stald 1 og stald 5 mens vilkåret om overdækning af gyllebeholder fortsat er gældende.

Alternative muligheder

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger gjort rede for valgte og alternative løsninger, som ansøger har overvejet i forbindelse med det ansøgte projekt. Esbjerg Kommune er enig i de oplyste betragtninger.

Samlet vurdering

Husdyrbrugets væsentlige direkte og indirekte påvirkning af miljøet er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det ansøgte, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet herunder navnlig i forhold til:

- landskabelige værdier
- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning

- jord, grundvand og overfladevand
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Høring

I forbindelse med den 2 ugers offentlige høring er der ikke kommet bemærkninger til ansøgningen.

Bilag 1: Vilkårsliste inklusiv eksisterende vilkår, som fortsat gælder

Vilkår i dette Tillæg 1 til miljøgodkendelse

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Staldnavn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²
Stald 1 (løsdriфтsstald)	Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	1.846
	Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	1.322
Stald 2	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	315
	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	870
Stald 3	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	78
	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	570
Stald 4	Flexgruppe: Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	19
Stald 5	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	485
	Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	890
Drivgang N	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	57
Drivgang S	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	56
Kalvehuse nord	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	439
Kalvehuse syd	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	587
Ny kalveplads	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	456
Samlet produktionsareal		7.990

Dyretype og staldsystemer, som kan indgå i flexgrupper, skal være som beskrevet nedenfor:

Flexgruppe	Dyretype og staldsystem
Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
Alle kvæg; Dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	Heste. Dybstrøelse
	Får og geder. Dybstrøelse

Indretning og drift

2. Inden der indsættes dyr i den nye tilbygning til stald 1 og ny stald 5 - dog senest 1. februar 2026 - skal boring DGU 131.1341 være sløjfet. Sløjfningen skal foretages i henhold til bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af bor-

inger og brønde på land⁸. Boringer må kun sløjfes af personer der er i besiddelse af et B-bevis (uddannet brøndborer)⁹.

Husdyrgødning

3. Arealet af gødningslagre og typen af husdyrgødning skal være som beskrevet nedenfor.

Gødningslager	Gødningstype	Tilladt areal	Miljøteknologi % HN_3 effekt
Gyllebeholder GB1 (eksisterende)	Ingen krav	416 m ²	Nej
Gyllebeholder GB2 (eksisterende)	Ingen krav	374 m ²	Nej
Gyllebeholder GB3 (eksisterende)	Ingen krav	739 m ²	Ja, telt, 50 %
Gyllebeholder GB4 (eksisterende)	Ingen krav	1.001 m ²	Ja, telt, 50 %
Møddingsplads (ny)	Kvæg, heste, får og geder	300 m ²	Nej

Landskabelige værdier

4. Den nye ladebygning skal opføres med rødlig farve på sider og gavlender samt mørkegrå tag, af hensyn til visuel harmoni.

Spildevand

5. Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra den nye parkeringsplads, kalvehuse og kalvehytteområdet og den nye lade til halm- og foderopbevaring skal indsendes til Esbjerg Kommune. Med afløb menes både afløb for flydende husdyrgødning og vand. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet af afsluttet.
6. Hvis tagvand ikke kan nedsives, skal der inden byggeriet af "den nye lade til halm- og foderopbevaring" påbegyndes, indsendes en ansøgning om udledningstilladelse inklusiv et projekt om forsinkelsesbassin. Der vil blive meddelt en særskilt tilladelse hertil.

Ammoniakfordampning

7. I sengeafsnit i tilbygningen til stald 1 og i den nye stald 5 skal produktionsarealet på henholdsvis 1.846 m² og 890 m² (jf. grundplan i bilag 2) etableres med faste, drænede gulve med skraber. Gulv støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1 % mod gulvmidte. Gulvet skal være udført med ajlefløb og lysningsarealet til ajlefløb må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal i staldafsnittet. Der skal foretages skrabninger hver 2. time og skraberens skal være forsynet med timer. Tværgange, som ikke skrubes automatisk, skal hver dag rengøres manuelt 2-3 gange.

⁸ Bekendtgørelse nr. 1260 af 28. oktober 2013 om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land - §§ 26-28

⁹ jf. kap 2 §4 i bekendtgørelse nr. 915 af 27. juni 2016 om uddannelse af personer, der udfører boringer på land

Vilkår der udgår af miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024

8. Med dette tillæg til miljøgodkendelse udgår vilkår 1, 4, 7 og 19 af miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024.

Vilkår i miljøgodkendelsen fra 23.01.2024

Overstreget vilkår er ophævet. Øvrige vilkår er fortsat gældende.

Husdyrproduktion

1. ~~Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:~~

Staldnavn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²
1 løsdriftsstald	Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajle afløb	3.202
	Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajle afløb	1.324
Stald 2	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	475
	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	398
	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1.250
Stald 3	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	78
	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	570
Stald 4	Flexgruppe: Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	19
Stald 5	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	474
	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	352
Drivgang N	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	57
Drivgang S	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	80
Ny kalveplads	Kalve, (under 6 mdr.); Dybstrøelse	630
Fælles kalveboks nord	Kalve, (under 6 mdr.); Dybstrøelse	350
Fælles kalveboks syd	Kalve, (under 6 mdr.); Dybstrøelse	465
Sum		9.721

2. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvise dokumentation for produktionsarealet størrelse. Denne dokumentation kan bestå af tegninger over staldenes indretning med angivelse af mål for de enkelte områder med dyr.
3. Der skal senest en måned efter ibrugtagning af nyt produktionsareal indsendes målfaste tegninger af produktionsarealet. Med ibrugtagning menes at der er indsat dyr på produktionsarealet.

Indretning og drift

4. ~~Inden byggeriet af ny stald "1. løsdriftsstald" og "stald 5" påbegyndes, skal boring DGU 131.1341 sløjfes. Sløjfningen skal foretages i henhold til Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1260 af 28. oktober 20132. Boringer kun må sløjfes af personer der er i besiddelse af et B-bevis (uddannet brøndborer).~~

5. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
6. Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning

7. ~~Arealet af gødningslagre og typen af husdyrgødning skal være som beskrevet nedenfor.~~

Gødningslager	Gødningstype	Tilladt areal
Gyllebeholder 1.600 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	400 m ²
Gyllebeholder 1.600 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	374 m ²
Gyllebeholder 3.000 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	739 m ²
Gyllebeholder 4.000 (ny)	Ingen krav	1.001 m ²
Møddingsplads (ny)	Kvæg, heste, får og geder	300 m ²

8. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, så spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
9. Påfyldning af gyllevogne og lignende skal ske enten med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb eller foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Spildevand

10. Hvis tagvand ikke kan nedsives, skal der inden byggeriet af "1. løsdribsstald" og "stald 5" påbegyndes, indsendes en ansøgning om udledningstilladelse inklusiv et projekt om forsinkelsesbassin. Der vil blive meddelt en særskilt tilladelse hertil.
11. Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra nye stalde, kalvehytteområde, møddings- og vaskeplads skal indsendes til Esbjerg Kommune. Med afløb menes både afløb for flydende husdyrgødning og vand. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet af afsluttet.

Landskabelige værdier

12. De nye stalde og gødningsopbevaringsanlæg (bygning "stald 5" og "stald 1. løsdribsstald" og gyllebeholder "GB 4" jf. kort 1) skal opføres i de materialer og farver som fremgår af miljøkonsekvensrapporten.
13. Der skal etableres og vedligeholdes 3 rækker levende beplantning, som anført med grøn streg på kort 4. Beplantningen skal enten etableres som vist ved pkt. 1 eller pkt. 2. Beplantningen skal bestå af hjemmehørende danske træer og buske.

14. Alle træer og buske skal etableres senest den 31. december i samme årstal, hvor byggeriet af nye stalde eller gødningsopbevaringsanlæg påbegyndes.
15. Eksisterende beplantning (pink streg jf. kort 4) skal bevares og vedligeholdes.
16. Hvis eksisterende beplantning (gul eller pink streg) eller ny beplantning (grøn streg) nedlægges, skal der etableres anden afskærmende beplantning på husdyrbruget, der opfylder samme afskærmende funktion.

Ammoniakfordampning

17. Gyllebeholderen på 3.000 m³ (GB 3) og 4.000 m³ (GB 4) skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
18. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Hvis en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen.
19. ~~I "1. løsdriftstald" (jf. kort 1) skal produktionsarealet etableres med faste, drænedegulve med skraber. Gulv støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1 % mod gulvmidte. Gulvet skal være udført med ajlefløb og lysningsarealet til ajlefløb må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal. Der skal foretages skrabiner hver 2. time og skraberens skal være forsynet med timer. Tværgange som ikke skrubes automatisk skal hver dag rengøres manuelt 2-3 gange.~~
20. Enhver form for driftsstop af skraberens skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Logbog, servicefaktura eller lignende der dokumenterer, at skraberens/robotskraberens er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen.

Lugt

21. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.
22. Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at gulve holdes tørre og at stalde og fodringsanlæg (foderbord, krybber og lignede) holdes rene.

Støj

23. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt- målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Reference-tiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

24. Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygnings-parcel, det vil sige også støj fra andet en faste tekniske installationer.
25. Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.
26. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støj-måling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

Støv

27. Driften af husdyrbruget må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

28. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
29. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

30. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.

31. Lyset i staldbygningerne skal i tidsrummet 22:00-06:00 slukkes eller sænkes til 25 lux, medmindre der arbejdes i stalden.

Uheld

32. Der skal forefindes en beredskabsplan, som kan fremvises på forlangende. Beredskabsplan skal fastlægge, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre påvirkning af omgivelserne. Beredskabsplanen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde: ·

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på "at stoppe uheldet" og begrænse udbredelsen. ·
- Oplysninger om hvilke eksterne/interne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan. ·
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm. ·
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Råvarer og hjælpestoffer

33. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
34. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
35. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

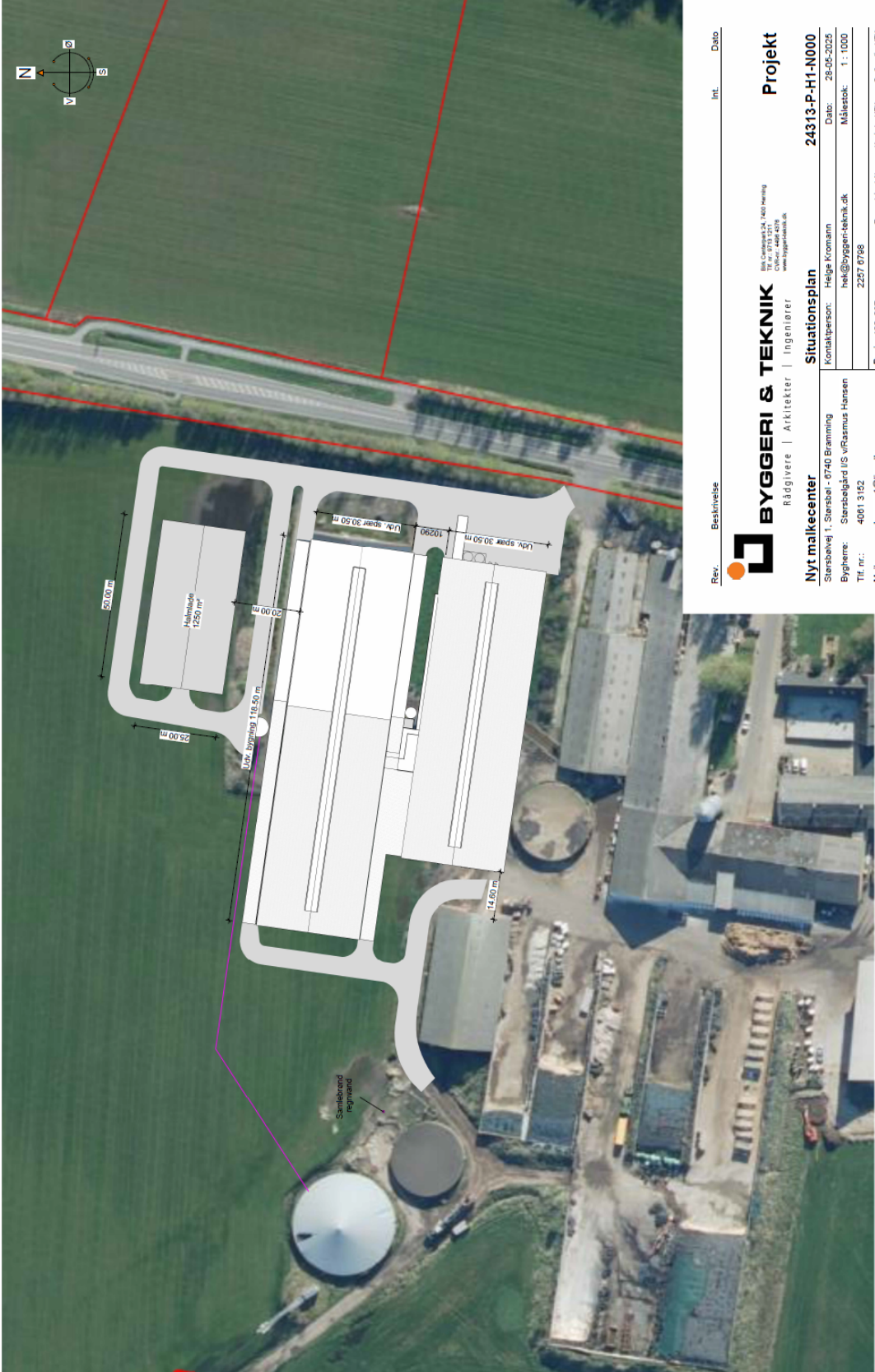
Affald

36. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes Regulativ for erhvervsaffald.
37. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Ophør

38. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Bilag 2: Situationsplan og Grundplan, Stald 1 og Stald 5
Situationsplan 24313-P-H1-N000

Rev.	Beskrivelse	Int.	Dato
	BYGGERI & TEKNIK Rådgivere Arkitekter Ingeniører Blt, Cappelens 24, 4400 Næstved Tlf. nr.: 4486 4378 www.byggeri-og-technik.dk		
	Projekt		
	Situationsplan		
	Nyt malkecenter		
	Stensbølvej 1, Stensbøl - 6740 Bramming		
	Bygherre: Stensbølgård I/S v/Rasmus Hansen		
	Tlf. nr.: 4061 3152		
	E-mail: kamma1@live.dk		
	Papir: 420/207		
	Tegner: LAL		
	Kontor: HEK		
	Godkendt: HEK		
	Dette tegning er et udvalgt afsnit af projektfileren. Den kan ikke bruges til andre formål end de, som den er udarbejdet til.		

Situationsplan fra ansøgers miljøkonsekvensrapport

BYGGERI & TEKNIK
 Bygghuset 108
 108 00 Stockholm
 Tel: 08-440 1142
 Fax: 08-440 1143
 E-mail: service@byggeri.se

Bilag 3: Miljøkonsekvensrapport

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk

§16a tillæg - 1 Miljøkonsekvensrapport for Størsbølvej 1

Ansøgt af gårdejer Rasmus Vestergård Viking Hansen

Størsbølgård, Størsbølvej 1, Størsbøl

6740 Bramming

Udarbejdet maj 2025
Af miljørådgiver Lisbeth Tønning

Ejer	Rasmus Vestergård Viking Hansen
Driftsherre	Rasmus Vestergård Viking Hansen
Kontakt	Rasmus Vestergård Viking Hansen
Husdyrbrugets adresse	Størsbølvej 1, Størsbøl, 6740 Bramming
Ejendomsnr.	BFE-nr.: 8833025
Matrikel og ejerlav	For husdyrbrugets anlæg: 4a – Størsbøl By, V. Nykirke
CHR	46500
CVR / P-nummer	32131522
Konsulent/rådgiver	Miljørådgiver Lisbeth Tønning, SAGRO
Ansøgningsskema(er)	Husdyrgodkendelse.dk Skema nr.: 249791
Ansøgning efter husdyrloven	§ 16 a tillæg
Bilag	Skema nr.: 249791 er vedhæftet følgende bilag; - Miljøkonsekvensrapport

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	4
Ikke teknisk resumé.....	5
Basisoplysninger	6
Tidligere godkendelser	6
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	7
Biaktiviteter	7
IE-brug	7
Projektets erhvervsmæssige nødvendighed	7
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	7
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	7
Indretning og drift	8
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	16
Foderopbevaring	17
Afløbsforhold.....	17
Beliggenhed	17
Planforhold	17
Landskab.....	18
Afstandskrav	20
Naturområder.....	21
Ammoniakemission	21
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	22
Kategori 1-natur	23
Kategori 2-natur	23
Kategori 3-natur	23
§ 3 områder	24
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter	25
National beskyttelse af arter af planter og dyr	25
Biodiversitet – Den danske Rødliste	25
Lugt	26
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.....	27
Støv.....	27
Støj.....	27

Rystelser	27
Lys	27
Til- og frakørsels forhold	28
Transporter	28
Fluer og skadedyr	28
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger	28
Forslag til egenkontrol	28
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer	29
Jordforurening	29
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)	29
Affald	30
Døde dyr	30
Grundvand	30
Vandforbrug og vandinstallationer	30
Energi	31
Klima	31
BAT (ammoniak)	31
Eventuelle grænseoverskridende virkninger	32
Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet	33
Befolkningen og menneskers sundhed	33
Alternative løsninger	33
Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.	34
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	34

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver de fremtidige forhold på husdyrbruget på Størsbølvej 1, Størsbøl, 6740 Bramming beliggende i Esbjerg Kommune.

Rapporten beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med udvidelsen.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 1089 af 16/10/2024 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), med enkelte ændringer:

- Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.
- Punkterne D 1 a og b behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

Ikke teknisk resumé

Ansøger er mælkeproducent Rasmus Vestergård Viking Hansen, som ejer og driver Størsbølgård, Størsbølvej 1, Størsbøl, 6740 Bramming.

Husdyrbruget på Størsbølvej 1 fik en miljøgodkendelse 23. januar 2024. Med nærværende tillæg til miljøgodkendelsen er der mindre ændringer til nye bygningers placering og størrelse, og en del af eksisterende kostald (stald 2) tages ud af drift.

I nærværende ansøgning søges der om, at:

- Tilbygning til eksisterende Stald 1 reduceres i størrelse
- Stald 5 med malkecenter reduceres i størrelse. I bygningen er der to staldafsnit, en dybstrøelsesboks og et staldafsnit med sengebåse og fast drænet gulv.
- I stald 2 fjernes hele den østlige længe, og området ændres til parkeringsplads.
- Kalvehuse og kalvehytteområde ændres lidt i størrelse og placering i forhold til miljøgodkendelsen fra 2024.
- Ny gyllebeholder, møddingsplads og vaskeplads forskubbes få meter mod vest i forhold til miljøgodkendelsen fra 2023.
- Ny lade til halm- og foderopbevaring etableres.
- En ny udendørs mælketank opsættes og eksisterende mælketank flyttes

I ansøgningsmaterialet er der foretaget en lugtgeneberegning til nærmest nabo uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger (Størsbølvej 5), her er lugtgenekriteriet til naboen overholdt. Der er også foretaget lugtgeneberegning til samlet bebyggelse i Endrup og rekreativt lokalplanområde, samt byzonen i Bramming. Beregningerne viser, at lugtgenekriterierne til samlet bebyggelse, rekreativt lokalplanområde og byzone er overholdt.

Endvidere er der også beregnet ammoniakemission til nærmeste kategori 1, 2 og 3 natur, og beregningerne viser, at alle ammoniak-emissionskrav er overholdt. Desuden er alle Bedste tilgængelige teknik (BAT) emissionskrav også overholdt.

På husdyrbruget er der foretaget en række foranstaltninger for at sikre mindst mulige gene af støv, støj og fluer, lugt m.m. for omkringboende, som er beskrevet i nærværende miljøkonsekvensrapport. Der sker ikke væsentlige miljømæssige påvirkninger i forbindelse med nærværende ansøgning, herunder at projektet ikke vil forringe beskyttede naturtyper og arter i og udenfor Natura 2000-områder.

Basisoplysninger

Tidligere godkendelser

Afgørelse	Projektets omfang
Miljøgodkendelse af 1. december 2006	Tilladelse til 330 køer, svarende til 388,2 DE
§ 12 Miljøgodkendelse af oktober 2014	En udvidelse af dyreholdet fra 330 malkekøer til 800 malkekøer, 85 opdræt (23-25 mdr.), 400 tyrekalve (50-60 kg) og 87 småkalve (0-3 mdr.). Dette svarer til en udvidelse fra 442,9 dyreenheder til 1150,8 dyreenheder. - Etablering af ny kostald på ca. 5.255 m² og kombineret stald og malkecenter på ca. 1.400 m² nord for eksisterende bygninger. -Det er kun en 1/3 af kostalden der er realiseret - Etablering af 5.000 m³ gyllebeholder nordvest for eksisterende gyllebeholdere. -Ikke realiseret - Etablering af møddingsplads på 320 m². -Ikke realiseret - Udvidelse af plansiloer med ca. 7.020 m². -Realiseret
§ 16a Miljøgodkendelse af 21. januar 2024	- Øge dybstrøelsesareal i eksisterende stald 2, -Realiseret - Bygge nyt tidssvarende malkecenter, og i forlængelse heraf bliver der et separationsområde med sengebåse, samt et dybstrøelsesstaldafsnit til køer. -Ikke realiseret - Forlænge eksisterende kostald mod vest -Ikke realiseret - Kalveområde -Delvis realiseret - Ny gyllebeholder, -Realiseret - Møddingsplads og vaskeplads -Ikke realiseret - Overgang til stipladsmodellen med fleksibilitet indenfor dyretype. -Realiseret

Tabel 1. Tidligere godkendelser

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Rasmus V. Hansen driver også ejendommen Engholm, som er beliggende på Brammingborgvej 1, 6740 Bramming samt ejendommen Lille Lykkesgård beliggende på Lykkesgårdvej 8, 6740 Bramming. På Engholm opstaldes ungdyrene fra Størsbølvej 1. Mellem de to husdyrbrug er en afstand på ca. 1,8 km (luftlinje). På Lykkesgård Mark har Rasmus en malkekvægsproduktion på ca. 160 køer, og afstanden fra Størsbølvej 1 og Lykkesgårdvej 8 er ca. 7,2 km (luftlinje). En del af stald 2 er kollapsede, og derfor er køerne opstaldet i lejet stald Grimstrupvej 7, 6740 Bramming indtil den nye kostald er bygget på Størsbølvej 1.

På baggrund af afstanden, og at ejendommene hver især kan drives som selvstændige enheder, vurderes der at der ikke er tale om en teknisk og forureningsmæssig forbindelse, jf. Husdyrlovens § 16c, imellem Størsbølvej 1 og henholdsvis Brammingborgvej 1 og Lykkesgårdvej 8. Der ansøges derfor en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Størsbølvej 1.

Biaktiviteter

Ansøger bruger slagter som bundsikringslag under eksisterende plansiloer, samt under stald 1.

IE-brug

Husdyrbruget er ikke kategoriseret som et IE-brug, da det er et kvægbrug.

Projektets erhvervsmæssige nødvendighed

Løbende opdatering af produktionsgodkendelsen til driften er en nødvendighed for alle landbrug. Således sikres en kontinuert tilpasning til nyeste viden på miljøområdet og giver ejer og myndighed mulighed for at opdatere eksisterende vilkår, men også indsætte nye vilkår til ejendommens drift. Det er en erhvervsmæssig nødvendighed at ejer til enhver tid kan sikres et veldokumenteret og opdateret grundlag for produktionen.

Tilbygninger, nybyggeri og ombygninger der følger med nærværende ansøgning, er erhvervsmæssigt nødvendigt for Størsbølgårds fremtidssikring af ejendommen som en mælkeproduktionsejendom og leve op til kommende dyrevelfærdskrav. Effektivisering og bedre arbejdsforhold sker med det nye malkecenter og kalvehytteområdet.

Med nærværende ansøgning søges der til flere dyr, og med de nye dyrevelfærdskrav i LOV om hold af kvæg er der behov for flere dybstrøelsesbokse. Dette betyder et øget behov for ladeareal til opbevaring af maskiner, foder og halm for nærværende husdyrbrug.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Der anlægges ingen nye indkørsler. Som en sidevej på den sydligste indkørsel til husdyrbruget etableres en ny intern vej. Den nye interne vej skal forløbe rundt om det nye kalveområde forbi den nye møddingsplads og over og ramme eksisterende markvej ved de to nordlige gyllebeholdere.

Husdyrbruget på Størsbølvej 1 fik en miljøgodkendelse 23. januar 2024. Med nærværende tillæg til miljøgodkendelsen er der mindre ændringer til nye bygningers placering og størrelse, og en del af eksisterende kostald (stald 2) er taget ud af drift, da tagkonstruktionen kollapsede i 2024. I nærværende ansøgning søges der om, at:

- Tilbygning til eksisterende Stald 1 reduceres i størrelse
- Stald 5 med malkecenter reduceres i størrelse.
- I stald 2 fjernes hele den østlige længe, og området ændres til parkeringsplads.
- Kalvehuse og kalvehytteområde ændres lidt i størrelse og placering i forhold til miljøgodkendelsen fra 2024.
- Ny gyllebeholder, møddingsplads og vaskeplads forskubbes få meter mod vest i forhold til miljøgodkendelsen fra 2023.
- Ny lade til halm- og foderopbevaring etableres.
- En ny udendørs mælketank opsættes og eksisterende mælketank flyttes

De enkelte anlæg er detaljeret beskrevet i nedenstående afsnit: Indretning og drift.

Indretning og drift

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets staldafsnit, dyretyper, staldsystemer og produktionsarealer ansøgt drift, nudrift og 8 års drift.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 2	3376	Naturlig ventilation	3 m	(#770154) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	315
				(#770151) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	870
Stald 3	799	Naturlig ventilation	3 m	(#770161) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	78
				(#770159) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	570
Stald 4	19	Naturlig ventilation	3 m	(#770162) Flexgruppe: Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	19
Ny kalveplads	1140	Naturlig ventilation	3 m	(#770163) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	456
Stald 5	2810	Naturlig ventilation	3 m	(#770165) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	485
				(#770164) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	890
drivgang S	56	Naturlig ventilation	3 m	(#770166) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	56
drivgang N	57	Naturlig ventilation	3 m	(#770167) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	57
Stald 1	3711	Naturlig ventilation	3 m	(#770169) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	1846
				(#770168) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	1322
Kalvehuse nord	439	Naturlig ventilation	3 m	(#770172) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	439
Kalvehuse syd	587	Naturlig ventilation	3 m	(#770173) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	587
Sum						7990

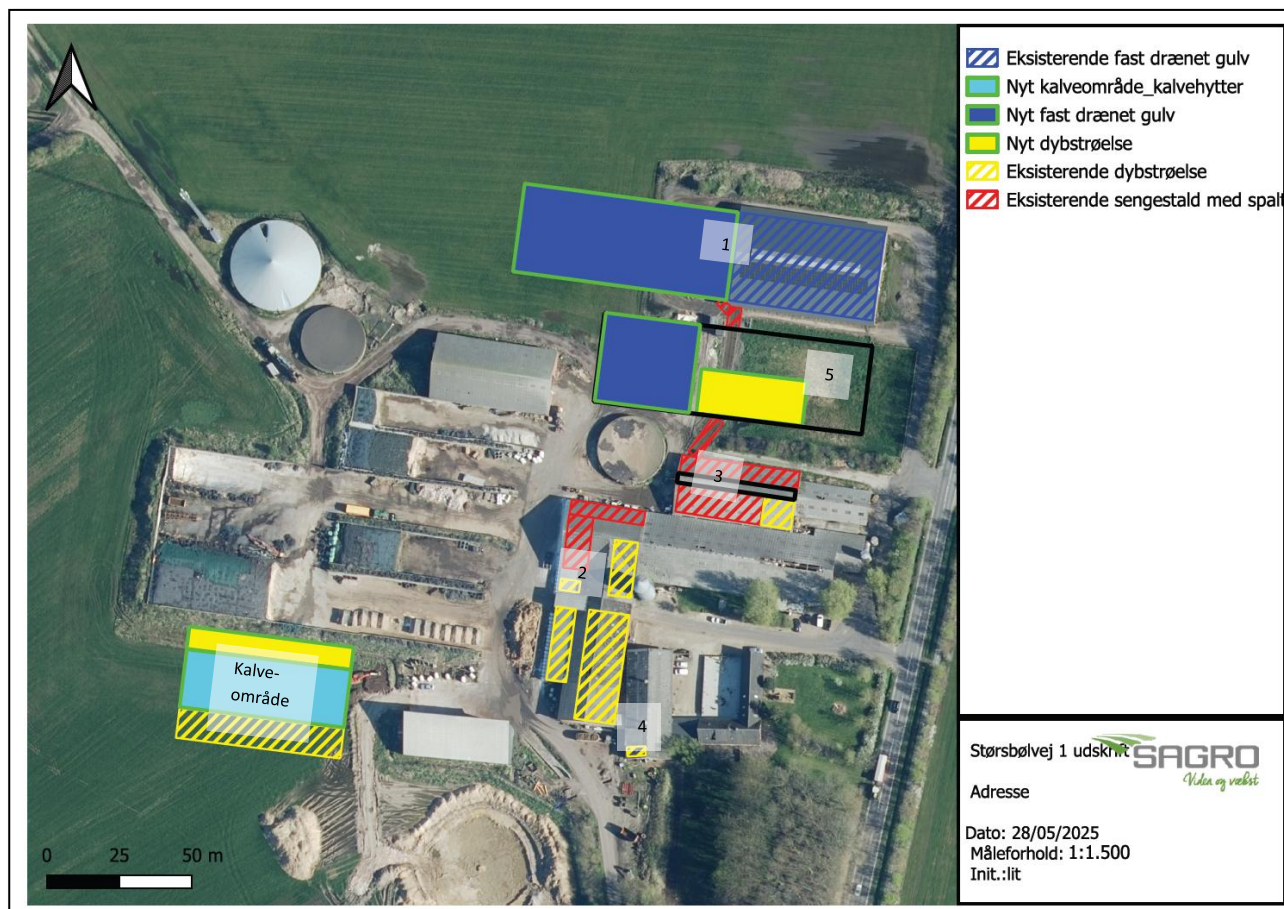
Nudrift						
Stald 2	3376	Naturlig ventilation	3 m	(#770155) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	1250
				(#770152) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	870
Stald 3	799	Naturlig ventilation	3 m	(#770524) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	570
				(#770523) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	78
Stald 4	19	Naturlig ventilation	3 m	(#770599) Flexgruppe: Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	19
drivgang S	56	Naturlig ventilation	3 m	(#771131) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	56
drivgang N	57	Naturlig ventilation	3 m	(#771134) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	57
Stald 1	4377	Naturlig ventilation	3 m	(#770170) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1324
Sum						4224
8 års drift						
Stald 2	3376	Naturlig ventilation	3 m	(#770156) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1250
				(#770153) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	398
Stald 3	799	Naturlig ventilation	3 m	(#770160) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	570
Stald 1	4377	Naturlig ventilation	3 m	(#770171) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1324
Sum						3542

Tabel 2. Husdyrbrugets produktionsarealer staldafsnit, dyretyper, staldsystemer og produktionsarealer

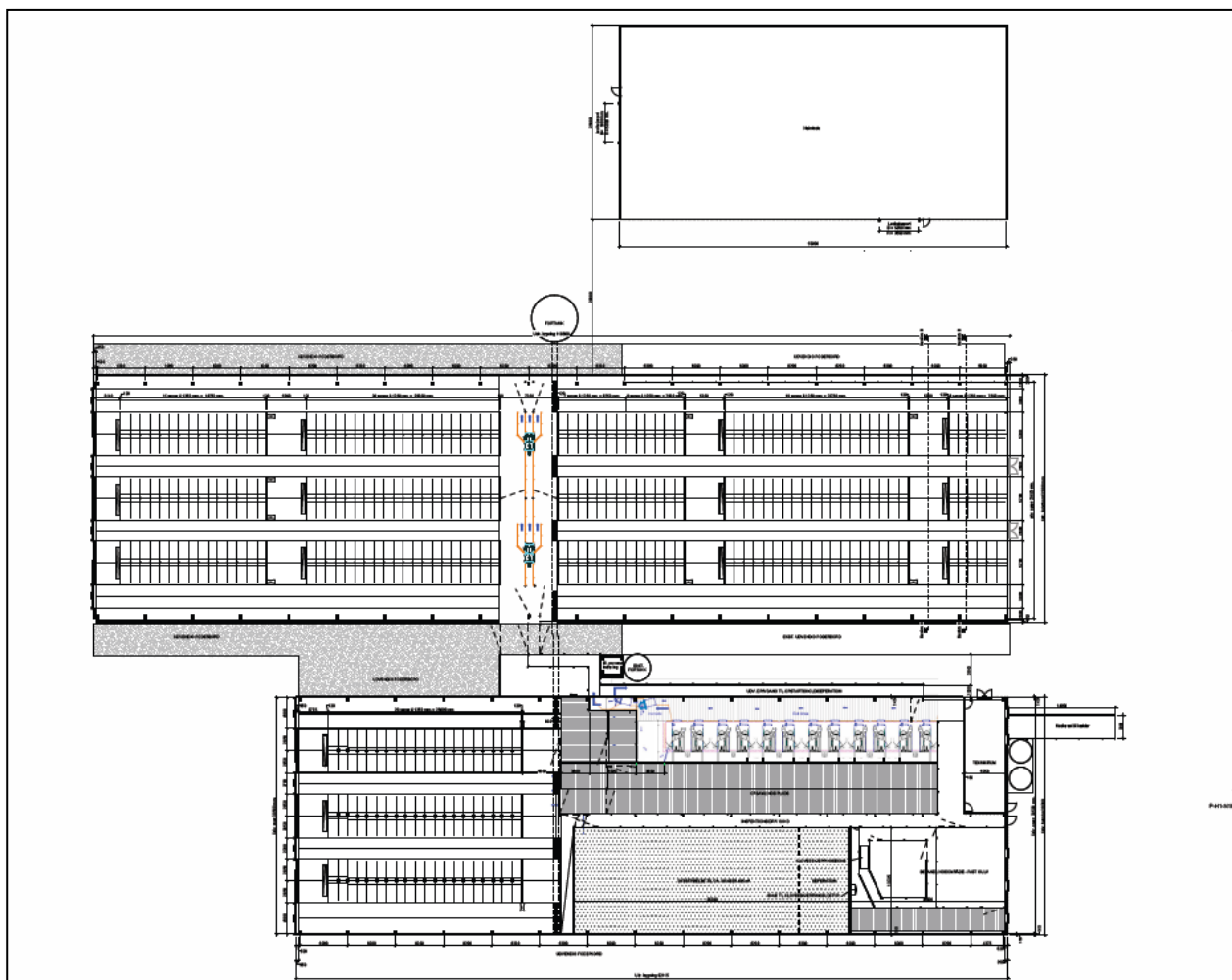
På figur 1 fremgår de fremtidige driftsbygninger, og på figur 2 kan en skitse over produktionsarealer og staldsystemer ses.

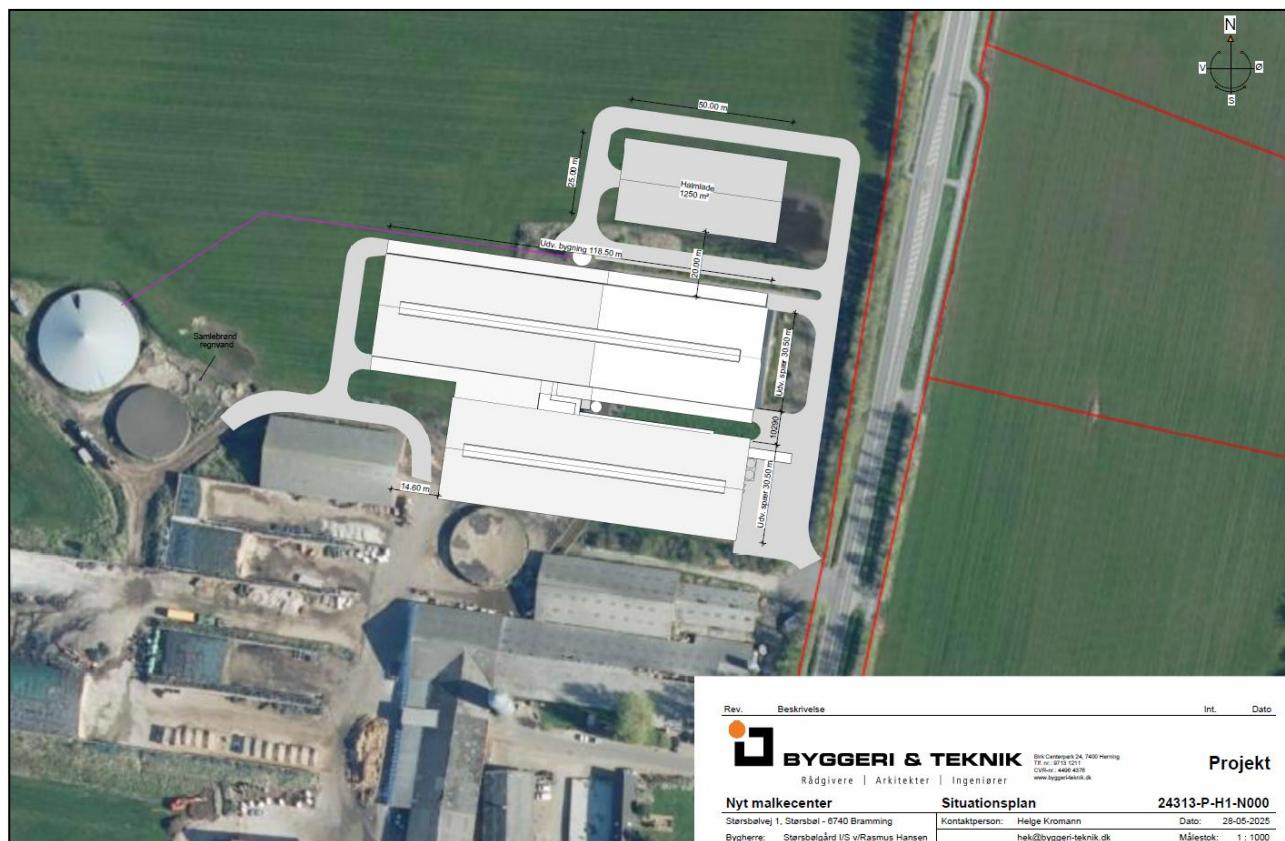

Figur 1. Situationsplan

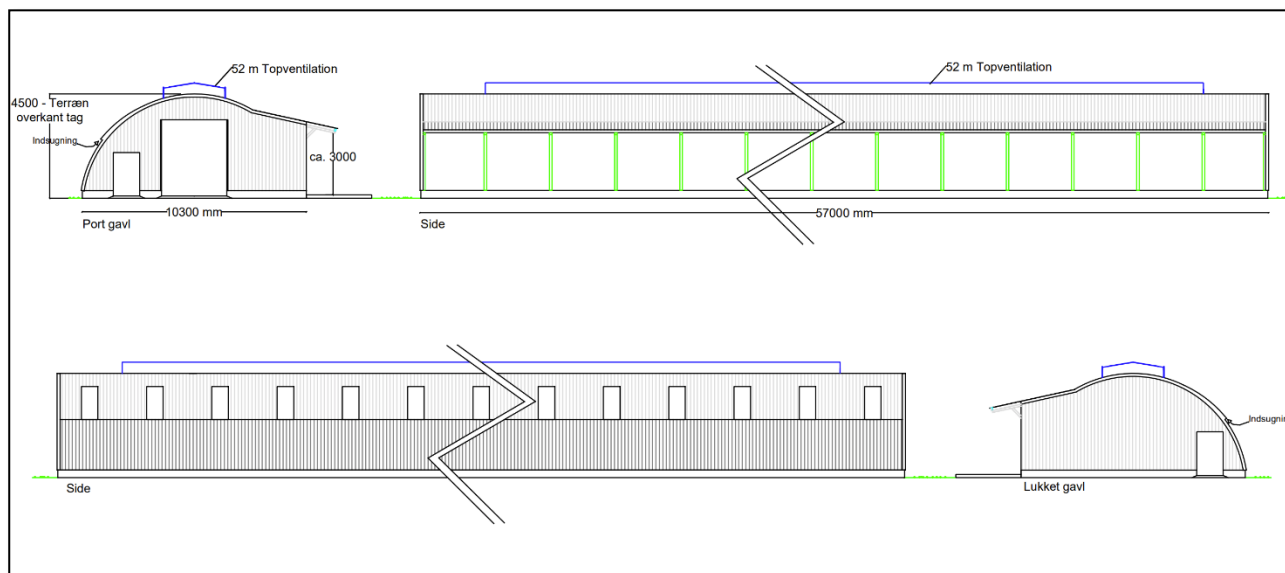

Figur 2. Produktionsarealer (skraveringer) og staldsystemer (farvesymbol) i ansøgt drift

Figur 3. Råskitse og oversigtsskitse af stald 1 og 5, samt foderlade

Figur 4. Skitse af kalvestald syd og nord (Kalvestald nord er dog kun 7,7 m bred)

Beskrivelse af husdyrbrugets anlæg:

Produktionsarealer i nudrift i nærværende ansøgning har udgangspunkt i det der er realiseret og eksisterende i ansøgt drift i miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024. Produktionsarealer i 8 årsdrift er uændret nærværende ansøgning i forhold til miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024. 8 årsdriften har udgangspunkt i miljøgodkendelsen fra 2014.

Produktionsarealer i ansøgt drift er fremkommet ved opmåling og oplysninger fra ansøger og byggerådgiver, samt opmålinger fra rådgiver. Malkecenter, opsamlingsplads, nakkebomsarealer, foderborde, persongangarealer, klovbeskæringsområde, drivgange i malkecenter, tankrum, kontor og teknikrum og lignende er ikke produktionsarealer. Arealer hvor der kortvarigt er dyr, vaskes indenfor 4 timer efter dyrene har været på arealet.

Stald 1: Der blev givet miljøtilladelse til en lignende stald i 2014 og 23. januar 2024 på Størsbølvej 1, men kun en 1/3 af stalden er blevet realiseret i 2014. Ansøger vil gerne bygge den resterende del og gensøger til forlængelse af staldbyggeriet med nærværende ansøgning. Højde, farve og materialer på den nye staldbygning bliver magen til den eksisterende del af stalden. Med en højde på 10,95 m og en taghældning på 20°.

I den eksisterende stald opsættes der flere nye sengebåse, og dermed øges nakkebomsareal, dette er baggrunden for at produktionsareal reduceres med 2 m² i ansøgt drift.

Stald tilbygningen i forlængelse af eksisterende stald bliver 68,1 m i længden og bredden bliver 31,5 m, fra foderkryppekant til forkryppekant, og mellem udvendige spær er 30,5 m. Derudover kommer der et udvendigt foderbord på både den nordlig og sydlige langside, som der også er på den eksisterende stald. Gulvsystemet i den nye og eksisterende stald er fast drænet gulv med skraber og ajlefløb. Jf. figur 1, 2 og 3, samt tabel 2.

Stald 2: Eksisterende stald.

Den østlige længe med sengestald med spalter og malkestald fjernes, da staldens tag kollapsede i 2024. Arealet ændres til parkeringspladser. Jf. figur 1 og 2, samt tabel 2.

Den vestlige staldlænge forbliver uændret med staldsystemerne sengestald med spalter og dybstrøelsesbokse. Jf. figur 1 og 2, samt tabel 2.

Stald 3: Eksisterende sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) og en dybstrøelsesboks. Der sker ingen ændringer i nærværende ansøgning. Jf. figur 1 og 2, samt tabel 2. Bygningen i stald 3's østgavl fjernes, jf. figur 1.

Stald 4: Eksisterende staldafsnit med dybstrøelse til heste. Jf. figur 1 og 2, samt tabel 2.

Stald 5: Der opføres en ny bygning på 92,12 m x 30,5 m. Bygningen indeholder nyt malkecenter med batchmalkning mod nordøst, og med klovboks mod sydøst. Mod nordøst er der teknikrum. I midten af bygningen er der opsamlingspladser. Mod vest er der sengestaldafsnit med fast drænet gulv. Derudover er der også et staldafsnit med en dybstrøelse. Jf. figur 1, 2 og 3, samt tabel 2.

Bygningen bygges i samme type materiale og byggestil som stald 1. Taget bliver mørkegrå sandwich plader. Gavlene bliver røde sten de første 3 m, og dernæst mørkegrå stålplader op til kip. I staldafsnittet vil der være gardiner i siderne. I malkeafsnittet vil der være plader i siderne. 10,95 m til med en taghældning på 20°, svarende til stald 1.

Der søges til to udendørs mæketanke med en højde på 8,05 m og 40.000 l. Den ene tank er ny den anden tank er en eksisterende mæketank flyttes jf. figur 1 og 3. Mæketankene er placeret på stald 5's nordøst gavl.

Drivgange: Der er en eksisterende drivgang fra stald 1 til stald 3. Nu kommer der en ny stald med malkecenter imellem stald 1 og 3. Til det nye malkecenter vil der gå en drivgang fra henholdsvis stald 1 (drivgang N) og 3 (drivgang S) til det nye malkecenter. Jf. figur 1 og 2, samt tabel 2.

Kalveplads: De etableres en ny plads til kalvehytter på 20 m x 57 m med befæstet areal med afløb syd for plansiloer. Jf. figur 1 og 2, samt tabel 2. Produktionsareal er sat ind som nyt areal i husdyrgodkendelse.dk, idet størrelse og placering er ændret, i forhold til det godkendte i 23. januar 2024.

Kalvehus syd og nord:

De ansøgte fælles kalvebokse i miljøgodkendelsen fra 2024 er ændret til, at der på hver side af kalvepladsen etableres en rundbuehal til småkalve med dybstrøelse. Jf. figur 1, 2 og 4, samt tabel 2.

Kalvehus syd er etableret og har størrelsen 10,3 m x 57 m, jf. figur 4. Kalve i alderen 3-7 mdr. vil være i denne bygning. Bygningen er indsat som ny stald i husdyrgodkendelse.dk, idet størrelse og placering er ændret, i forhold til det godkendte i 23. januar 2024.

Kalvehus nord bygges på samme måde som kalvehus nord, dog er denne bygning smallere end kalvehus syd og får en størrelse på 7,7 m x 57 m. Kalve i alderen 1-3 mdr. vil være i denne bygning. Bygningen er indsat som ny stald i husdyrgodkendelse.dk, idet størrelse og placering er ændret, i forhold til det godkendte i 23. januar 2024.

Plansiloer: Eksisterende plansiloer, og her sker ingen ændringer i nærværende ansøgning. Jf. figur 1.

Gyllebeholdere:

GB 1, GB 2, GB 3 og GB 4 er uændret. Jf. figur 1 og tabel 3 og 4.

Møddingsplads og vaskeplads:

Ved siden af den nye gyllebeholder ønskes etableret en ny møddingsplads på 300 m². Foran møddingspladsen etableres en vaskeplads på 40 m². Jf. figur 1 og tabel 3 og 4.

Lade: Flere køer og kalve betyder også, at der er et øget behov for opbevaring af halm, foder og maskiner. 20 m nord for eksisterende stald 1 etableres der en lade på 25 m x 50 m. Østgav-

len på laden flugter stald 1 og 5's gavle, hvorved nybyggeriet på ejendommen fremstår harmonisk. Laden bygges med røde stålplader, så der er rød farve i gavlerne på de tre nye bygninger, hvorved der skabes visuel harmoni. Højden på bygningen bliver 8,57 m. Jf. figur 1 og 3 for placering af laden.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg. I tabel 3 og 4 fremgår flere oplysninger om husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
GB 1	Flydende				416
GB 2	Flydende				374
GB 3	Flydende				739
Ny møddingsplads	Fast				300
GB 4	Flydende				1001
Nudrift					
GB 1	Flydende				416
GB 2	Flydende				374
GB 3	Flydende				739
GB 4	Flydende				1001
8 års drift					
GB 1	Flydende				416
GB 2	Flydende				374
GB 3	Flydende				739

Tabel 3. Husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringsanlæg	Opførsels år	5 el. 10 års beholderkontrol	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Gyllebeholder 1	1986	10 års	1.600	416	Flydelag
Gyllebeholder 2	1993	10 års	1.600	374	Flydelag
Gyllebeholder 3	2000	10 års	3.000	739	Overdækket
Gyllebeholder 4	2024	10 års	4.000	1001	Overdækket
Møddingsplads	2025			300	
I alt			10.200		

Tabel 4. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Der er ingen ændringer i håndtering af husdyrgødning i forhold til husdyrbrugets miljøgodkendelse fra 23. januar 2024.

Vurdering

Det vurderes hermed, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering og opbevaring af husdyrgødning, er tilstrækkelig til beskyttelse af omgivelserne.

Foderopbevaring

Der er ingen ændringer i opbevaring og håndtering af foder i forhold til husdyrbrugets miljøgodkendelse fra 23. januar 2024.

Vurdering

Det vurderes, at foderet opbevares miljømæssigt forsvarligt.

Afløbsforhold

Der er umiddelbart ingen ændringer i afløbsforhold i forhold til husdyrbrugets miljøgodkendelse fra 23. januar 2024. Nye afløbsplaner for regn-, ensilage- og overfladevand er vedlagt som bilag 1 i nærværende ansøgning.

Vurdering

Det vurderes hermed, at de generelle krav til håndtering af spildevand, restvand og ensilagesaft jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen er overholdt og dermed er tilstrækkelige til beskyttelse af omgivelserne.

Beliggenhed

Planforhold

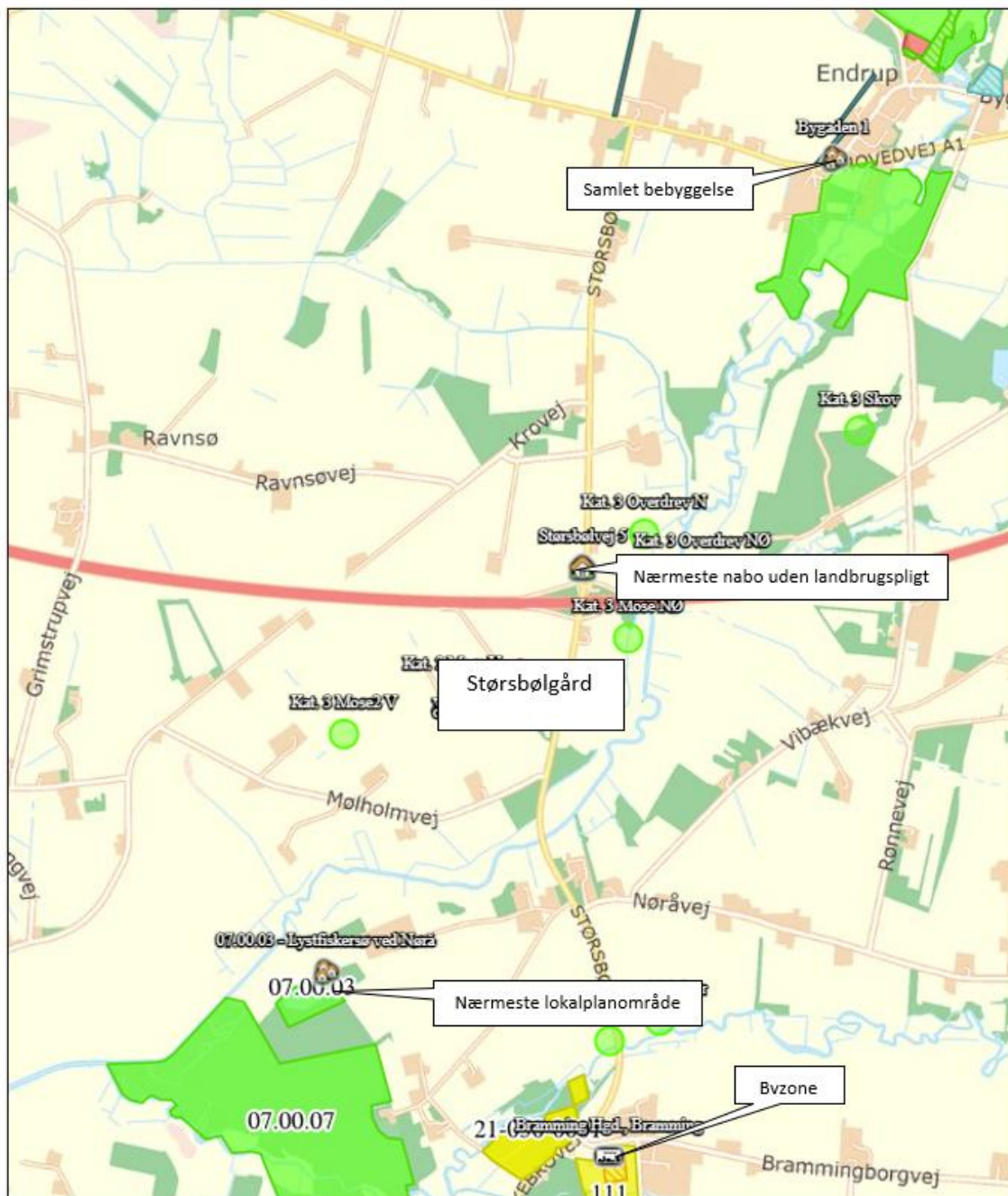
Der er ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024.

Ejendommen er beliggende i landzone i område "20-040-160 – Landområde omkring Vong" i Esbjerg Kommuneplan 2018-2030. Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, gartneri og lignende. Placeringen af husdyrbruget fremgår af nedenstående figur.

Husdyrbruget ligger ca. 1,9 km nord for eksisterende byzoneområde (Bramming) og 2,4 km sydvest fra planlagt byzone ved Endrup Hovedgård.

I forhold til afstand til nærmeste samlede bebyggelse, ligger Størsbølvej 1 ca. 1,5 km nordøst for et område, der er lokalplanudlagt til rekreativt formål (07.00.03 - Lystfiskersø ved Nørå).

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Størsbølvej 5, som ligger ca. 510 m nord-nordøst for anlægget.

Figur 5. Ejendommens placering

Der er tjekket for gasledninger på evida.dk, og der er ikke kendskab til nogen gasledninger i umiddelbar nærhed til husdyrbruget på Diagonalvejen 113. Herudover har vi spurgt ejer, der har bekræftet, at der ikke er flere ledningsføringer på ejendommen.

Der er ikke kendskab til gasledninger eller øvrige ledninger tæt på ejendommens bygninger.

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegninger og fredninger er blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet

Landskabet er i forvejen ikke uforstyrret.

Der er tjekket på <https://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/> "Fund og fortidsminder og der er ikke registrerede fund eller fortidsminder indenfor nuværende eller fremtidige bygninger.

Udpegninger	Husdyrbruget ligger:	
	Indenfor	Udenfor
Særlig værdifuldt landbrugsområde	X	
Skovrejsningsområde	X	
Lavbundsområde		X
Naturbeskyttelsesområde		X
Økologiske forbindelser / spredningskorridorer		X
Kulturhistoriske bevaringsværdier / kulturmiljø		X
Bevaringsværdigt landskab		X
Større sammenhængende landskab		X
Område for store husdyrbrug		X
Geologiske bevaringsværdier		X
Værdifulde geologiske områder		X
Kystnærhedszone		X
Strandbeskyttelseslinje		X
Kirkebyggelinje		X
Skovbyggelinje		X
Å beskyttelseslinje		X
Sø beskyttelseslinje		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Fredede områder		X
Fortidsminde beskyttelseszone		X
Habitatområde		X
Råstofområder		X
Boringsnære beskyttelsesområder		X
Område med særlig drikkevandsinteresse		X
Nitratfølsomt indvindingsområde		X
Sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområde		X
Jordforurening V1		X
Jordforurening V2	X	

Tabel 5. Landskabelige udpegninger

Ejendommen ligger indenfor særlig værdifuldt landbrugsområde. Indenfor disse områder forudses der ikke væsentlige konflikter mellem landbrugsdriften og de omgivende arealanvendelser, og områderne skal i særlig grad anvendes til jordbrugsdrift.

Skovrejsningsområder er de områder, hvor rejsning af ny skov særligt fremmes. Tilplantningen er frivillig og går ikke forud for landbrugsdrift. Det betyder at der kan opføres byggeri der er nødvendig for en fortsat landbrugsdrift.

V2 kortlagt forurening – hvilket vil sige at forureningen er kortlagt på videnniveau 2 efter jordforureningsloven. <https://jordrapport.miljoeportal.dk/?elav=1351255&matnr=4a>.

Jordforurening er nærmere beskrevet i afsnittet: Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Vurdering

I miljøgodkendelsen for nærværende husdyrbrug fra 23. januar 2024, er der lavet en grundig landskabsanalyse af Esbjerg Kommune, der dengang vurderede:

Konklusion

Det vurderes at landskabskarakterområdet generelt er robust overfor større tekniske anlæg, såfremt disse ikke placeres på kanten af karakterområdet ud mod de vandløbsnære arealer.

Størsbølgård ligger på kanten til Sneum Å, men vurderes ikke at påvirke de ånære omgivelser i væsentlig, idet beplantningen langs Størsbølvej afskærmer og adskiller gårdanlægget fra de ånære omgivelser.

Mod syd og vest er bevoksningen sparsom, og der vil være indsiget til mange af de nye og eksisterende bygninger heriblandt den nye gyllebeholder, de nye stalde og store dele af det eksisterende gårdanlæg.

Gårdanlægget vil komme til at virke langstrakt og massivt og dermed adskille sig væsentligt fra den øvrige struktur i området, der er karakteriseret ved let slørede gårdanlæg i lukkede rum. Til trods for områdets robusthed vil dette påvirke landskabet i negativ retning.

For at sløre og bryde gårdanlægget stilles der derfor vilkår om, at der skal etableres 3-rækker afskærmende beplantning (grøn streg på nedenstående kort) af hjemmehørende danske træer og buske umiddelbart syd for den nye gyllebeholder (valgmulighed 1) eller langs Størsbølvej/Mølholmvej (valgmulighed 2). Desuden skal de med gult anviste hegn bevares for at bevare eksisterende afskærmning af gårdanlægget herunder sikre at gårdanlægget ikke påvirker de vandløbsnære arealer i væsentlig grad. Beplantningen skal vedligeholdes og bevares.

Med den valgte placering, valg af materialer og vilkår om beplantning, vurderes det, at det ansøgte ikke tilsidesætter de landskabelige værdier. Esbjerg Kommune finder at dette er tilfældet uanset om det måtte lægges til grund, gyllebeholderen ikke er erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendom.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbruksloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirkksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Afstandene er afsat som punkter i *Husdyrgodkendelse.dk*

Afstandskravene er overholdt, da anlæggets afstand til områderne er større eller lig med ovenstående krav. På nær afstanden til boring (131.1341), som kommer til at ligge op ad den nye stald 5's vestgavl. Boringen sløjes i forbindelse med byggeriet af stald 5. Inde i stald 2 er der registreret en boring (131.266), som ansøger ikke har kendskab til. I GEUS' Jupiter-database er boringen registreret som en vandforsyningsboring. Såfremt Esbjerg kommune vurderer, at der skal søges dispensation til boring, så ansøges der hermed om dispensation.

Afstandene er afsat som punkter i *husdyrgodkendelse.dk*.

Vurdering

Idet ejendommen ligger i stor afstand til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt, vurderes de driftsmæssige ændringer ikke at ville medføre væsentlige gener fra ejendommen. Det vurderes heller ikke at ændringerne vil medføre væsentlige forringelser af Danmarks kulturarv eller de landskabelige forhold.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 8.005,7 kg NH₃-N/år. Kildehøjde er i beregningerne sat til 3 m da staldene er naturligt ventileret. Ruheder er valgt som *Landbrug* i oplandet og efter beskaffenheden af naturarealet vurderet ud fra luftfotos i det enkelte naturpunkt.

For at kunne vurdere merdepositionen til kategori 3 natur, er produktionsarealets størrelse for 8 år siden fastsat til produktionsarealet, som er godkendt i 2014. Nudriften er eksisterende og realiserede staldanlæg i miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024's ansøgt drift.

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	7233,9	771,8	8005,7
Nudrift	4232,9	663,8	4896,8
8 års-drift	3623,9	463,7	4087,6

Tabel 6. Samlet ammoniakemission i 8 års drift, nudrift og ansøgt drift.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under afsnittet "Indretning og drift".

Overzicht af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Kat. 3 Skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,1	0,3
Kat. 3 Overdrev N	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,3	0,2	0,6
Kat. 3 Overdrev NØ	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,3	0,3	0,7
Kat. 3 Mose NØ	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	1,4	1,2	3,0
Kat. 3 Mose2 V	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,3	0,2	0,6
Kat. 3 Mose V	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	1,1	0,9	1,9
Kat. 2 Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
Kat. 1 Tidvis våd eng	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,1
Kat. 1 Riggær	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,1

Tabel 7. Naturberegninger

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 220 m fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 79 – Sneum Å og Holsted Ådal.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 1,4 km nordvest for de nærmeste to kategori 1 naturområder som er Tidvis våd eng og et Riggær. Der er foretaget beregninger i *Husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,1 kg N for både den Tidvis våde eng og Riggæret. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

Der er kumulation fra to andre husdyrbrug i punkt Riggæret og Tidvis våd eng (kategori 1 natur). Den maksimalt tilladte totalbelastning på 0,2 kg N/ha/år er overholdt.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 2,4 km nordvest for, det nærmeste kategori 2 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *Husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der fire moser og to overdrev, se figur 7.

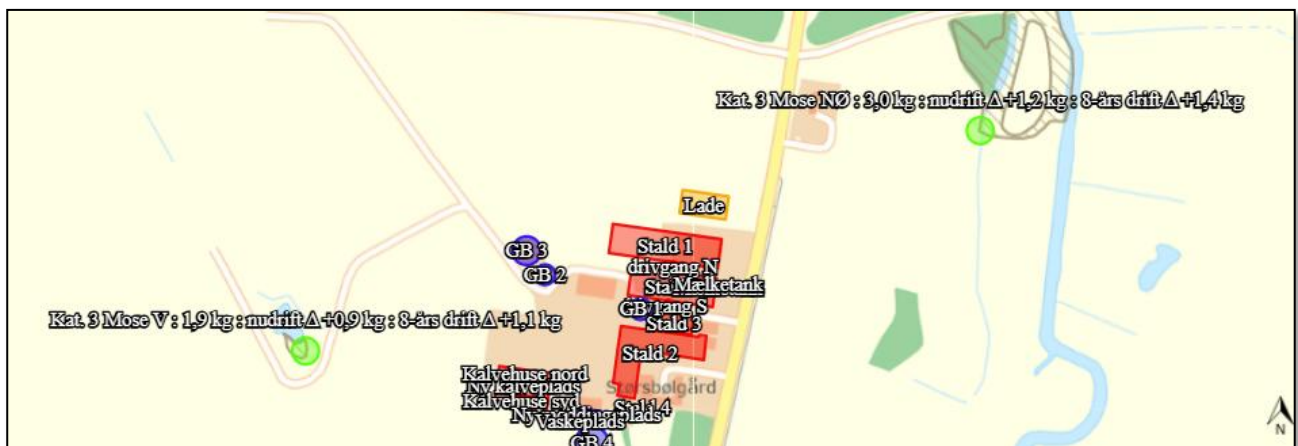
Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende kategori 3 naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år. For naturområderne Kat. 3 Mose V og Kat. 3 Mose NØ har Esbjerg Kommunes naturafdeling vurderet følgende for de to førnævnte kategori 3 moser til miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024:

Teknik & Miljø Natur & Vandmiljø				
Lokalitet	Totalbelastning	Baggrundsbelastning	Samlet belastning	Type / Tålegrænse interval
Mose mod vest	2,9	16,0	18,9	Kan kun vanskeligt tilordnes en mose type, men vurderes at skulle placeres som fattigkær og hedemoser. Tålegrænsen er her 10-20 kg N/ha/år.
Mose mod nordøst	3,5	16,0	19,5	Kan kun vanskeligt tilordnes en mose type, men vurderes at skulle placeres som fattigkær og hedemoser. Tålegrænsen er her 10-20 kg N/ha/år.

Samlet vurdering
Lokaliteterne modtager en forholdsvis stor belastning. Tålegrænsen for begge lokaliteter vurderes dog at være så høj, at den samlede belastning ikke vil føre til tilstandsændring. Der er ikke forhold, forankret i husdyrbrugens bestemmelser, der bør føre til at der skal stilles krav til ammoniakbelastningen. Der foreslåede belastningen kan derfor accepteres.

Det bemærkes, at det ansøgte placerer sig helt i toppen af, hvad der kan tillades af belastning. Det er derfor vigtigt at man ved en konkret ansøgning sikre sig, at belastningen ikke er højere, og at ansøgningen er udfærdiget korrekt.

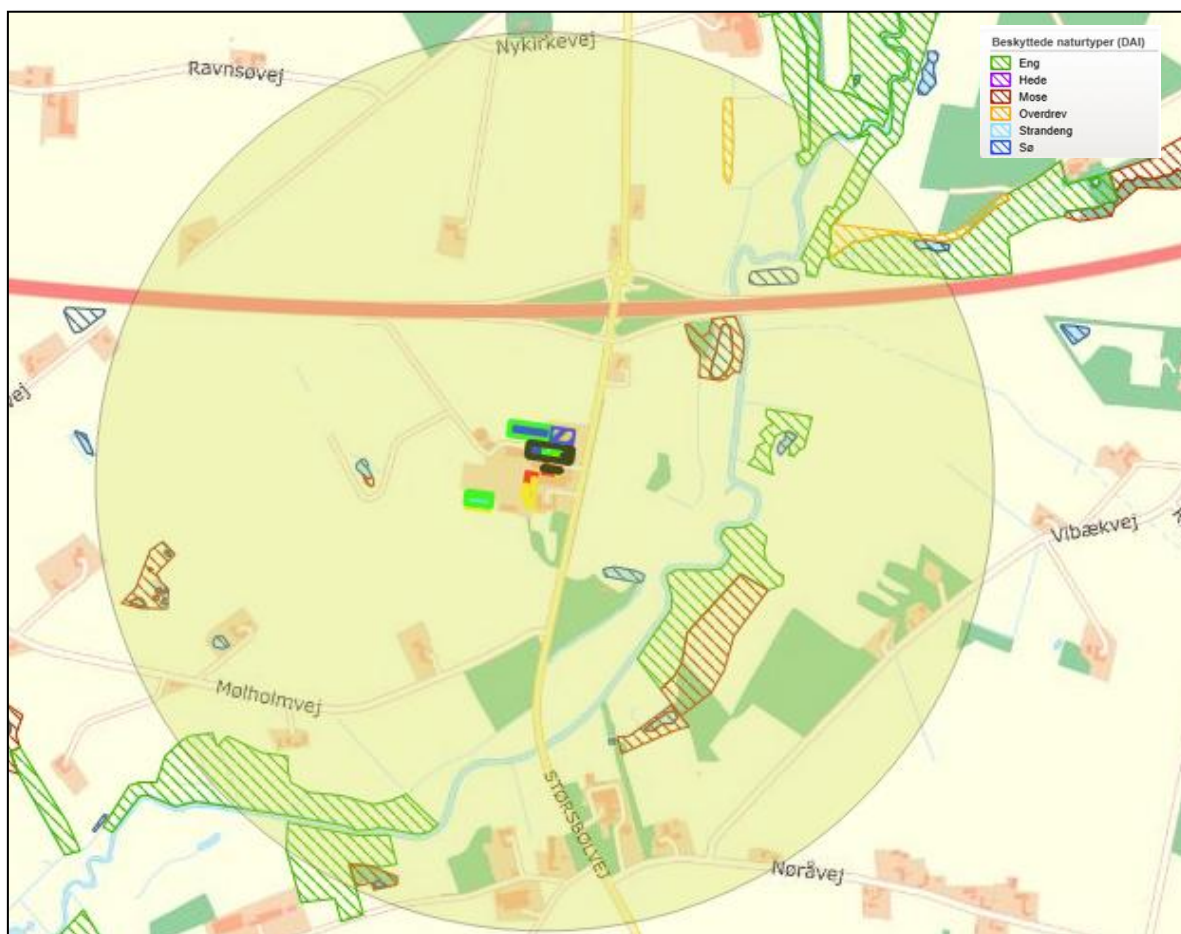
Baggrundsbelastningen er faldet siden ovennævnte naturvurdering blev lavet. Baggrundsbelastningen (2020-2022) i det *grid* moserne er placeret i er 14,3 kg N/ha/år. Totaldeposition fra husdyrbruget er i nærværende ansøgning mindre end det der fremgår i miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024, idet stald 1 og 5 bygges mindre, og en del af stald 2 tages ud af drift. Totalbelastningen til mose mod vest falder til 1,9 kg N/ha/år, og mosen mod nordøst falder til 3,0 kg N/ha/år.

Figur 6. Placering af og ammoniakdeposition på kat. 3 moserne V og NØ

§ 3 områder

Af figur 7 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 7. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde. Følgende bilag IV-arter er, ifølge Esbjerg kommune ved miljøgodkendelse fra 23. januar 2024, vurderet følgende:

Ud fra det konkrete og generelle kendskab til bilag IV arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der i lokalområdet kan forekomme følgende bilag IV-arter: Grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, markfirben, stor vand-salamander, løgfrø, strandtudse, spidssnudet frø, odder, snæbel og af flagermus følgende arter vand-, frynse-, troid-, dværg-, pipistrel-, brun-, syd-, skimmel- og langøret flagermus.

Kommunen vurderede på det tidspunkt, at husdyrproduktionen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der ikke er registreret Bilag IV arter ved ejendommens bygningsanlæg.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der er registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg; Perleugle og Sandterne.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Jf. Biodiversitetskonventionen har Danmark forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. På den danske Rødliste er arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse, registreret.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der jf. Den danske Rødliste er registreret truede arter i nærheden af ejendommens anlæg: Perleugle og Sandterne.

Vurdering

Det ansøgte byggeri sker i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger. Derudover ændres der hverken på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Med andre ord sker der ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for eventuelle bilag IV-arter. Derfor vurderes det, at driften ikke vil medføre en forøget påvirkning af eventuelle bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover dyretypen og størrelsen af produktionsarealet er det f.eks. staldindretning, ventilationsystem (afkasthøjde), geografisk placering, strøelse, gødningshåndtering, fodring samt hygiejne i stalden.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 32 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Lugtemissionen er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk* ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal.

I skema 249791 er der beregnet lugtemission fra staldene.

Geneafstanden er overholdt i forhold til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår af nedenstående tabel.

Der er indregnet kumulation fra et husdyrbrug i forhold til lokalplanlagte områder og byzone, som det også fremgår af tabel 8. Derudover er der ikke fundet kumulation med øvrige husdyrbrug.

Samlet resultat af lugtberegning ? i						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Størsbølvej 5	0	NY	218	218	506,5	Ja
 Vibækvej 22	0	NY	218	218	916,4	Ja
 Vibækvej 24	0	NY	218	200,4	868,1	Ja
 07.00.03 - Lystfiskersø ved Nørå	1	NY	642,6	636,2	1482	Ja
 Bygaden 1	0	NY	642,6	642,6	2472,8	Ja
 Lokalplan off. formål	1	NY	642,6	636,2	1632,5	Ja
 Lokalplan 07.00.07	1	NY	642,6	636,2	1649,4	Ja
 Bramming Hgd., Bramming	1	NY	865,9	904,9	1971,1	Ja

Tabel 8. Lugtgeneregning.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omkringboende naboer.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte**Støv**

Der er ingen ændringer vedr. støv i forhold til miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024.

Vurdering

Generelt vurderes det, at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige, og at de derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Støj

Der er ingen ændringer vedr. støj i forhold til miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024.

Vurdering

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer, betyder at støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Det vurderes, at husdyrbruget på Størsbølvej 1 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjklender til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe støj, som kan medføre gener i omgivelserne.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Det vurderes, at det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Lys

Der er ingen ændringer vedr. lys i forhold til miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024.

Vurdering

Ejendommen er afskærmet af beplantning mod landskabet, og det vurderes derfor ikke, at der vil være gener i forhold til belysningen på ejendommen.

Ejendommens udendørs belysning vurderes ikke at være generende for omgivelserne og trafikken.

Eksisterende udendørs belysning vurderes ikke at være generende for omgivelserne og trafikken.

Til- og frakørsels forhold

Der er ingen ændringer vedr. til- og frakørselsforhold i forhold til miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024.

Transport til den nye lade sker via eksisterende nordlig indkørsel. Jf. også figur 3.

Transporter

Der er ingen ændringer vedr. transporter i forhold til miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024.

Vurdering

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Fluer og skadedyr

Der er ingen ændringer vedr. fluer og skadedyr i forhold til miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024.

Vurdering

Det vurderes, at det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Der er ingen ændringer vedr. håndtering af mulige uheld, minimering af risiko for uheld og minimering af gene og forurening ved uheld i forhold til miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024.

Vurdering

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for, hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld, og hvad der skal gøres for at minimere risikoen for uheld.

Forslag til egenkontrol

Der er ingen ændringer vedr. forslag til egenkontrol i forhold til miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024.

Vurdering

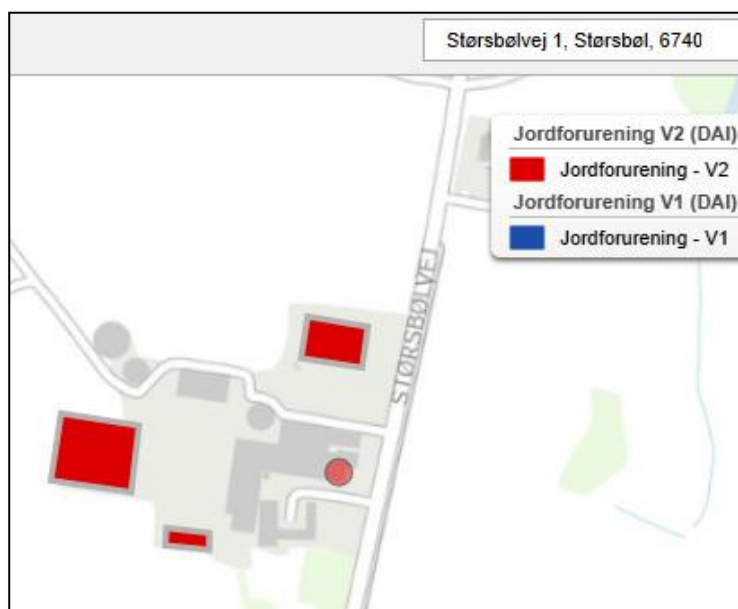
Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set, at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Jordforurening

Under det sidst byggede plansiloareal, eksisterende stald 1 og nyt kalvehus syd er der lagt slagge, som det kan ses markeret på nedenstående figur. Området med slagge er klassificeret som V2, på Danmarks Arealinformation. Betegnes et areal som kortlagt på vidensniveau V2, er der tilvejebragt et dokumentationsgrundlag, der peger hen på, at jordforureningen er af en sådan art og koncentration, at forureningen kan have skadelig virkning på mennesker og miljø. Områdeklassifikationen omfatter arealer, der i henhold til Jordforureningsloven kan betegnes som lettere forurenede områder.

Figur 8. Aktuelle V2 jordforurening (rød markering) på Størsbølvej 1

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det ikke, at den påtænkte driftsændring vil have indvirkning på grundvandet.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie

Der er ingen ændringer vedr. olie i forhold til miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024.

Kemikalier og pesticider

Der er ingen ændringer vedr. kemikalier og pesticider i forhold til miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024.

Medicin

Der er ingen ændringer vedr. medicin i forhold til miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024.

Vurdering

Det vurderes, at reststoffer opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for

Der er ingen ændringer vedr. affaldshåndtering i forhold til miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024.

Vurdering

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke, at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Døde dyr

Der er ingen ændringer vedr. opbevaring og håndtering af døde dyr i forhold til miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Grundvand

Der er ingen ændringer vedr. grundvand i forhold til miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024.

Vurdering

De generelle regler for opbevaring af husdyrgødning og indretning af stalde sikrer, at der er minimal risiko for, at der sker udslip fra gødningsopbevaringslagre og stalde, som kunne give anledning til forurening af grundvandet. Desuden er der særlige regler for udnyttelse og udbringning af husdyrgødning, der sikrer en minimal udvaskning af næringsstoffer til grundvandet.

Ud fra ovenstående vurderes det, at den påtænkte driftsændring ikke vil have indvirkning på grundvandet.

Vandforbrug og vandinstallationer

Der er ingen ændringer vedr. vandbesparende teknikker og vandforbrug i forhold til miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger vand. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Energi

Der er ingen ændringer vedr. el- og dieselforbrug og energibesparende teknikker i forhold i forhold til miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger energi. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. På baggrund af ovenstående, vurderes det, at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlige følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporter, så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. "Energi" med diverse tiltag.

Der er ingen ændringer vedr. ejendommens bidrag og tiltag til klimaindsatsen i forhold til miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024.

BAT (ammoniak)

I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk*. BAT-emissionskravet er overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	7234	772	8006
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	7234	772	8006
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel. 9 BAT-beregning

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde ^a ^b				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Stald 2	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Stald 2	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
Stald 3	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
Stald 3	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Stald 4	Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Ny kalveplads	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Stald 5	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	0,89
Stald 5	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
drivgang S	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
drivgang N	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
Stald 1	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89
Stald 1	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	0,89
Kalvehuse nord	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Kalvehuse syd	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Tabel 10. Forudsætninger for BAT-beregning

BAT-niveauet er opnået ved at, der er i nye stalde er anvendt gulvsystemerne:

- Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
- Dybstrøelse

Der er ikke foretaget en vurdering af fravalg, da BAT-emissionskravet er overholdt.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Vurdering

Alene på grund af afstanden, vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte projekt ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

I dette afsnit er de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet, nævnt. I alle de foregående afsnit vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

Der er ingen ændringer i de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet i forhold til miljøgodkendelsen fra 23. januar 2024.

Befolkningen og menneskers sundhed

Højt ammoniakindhold i luften kan være sundhedsskadeligt for mennesker. Der er via lovgivningen indført en begrænsning på ammoniakemissionen for husdyrbrug i form af krav om miljøvenlig teknologi (BAT). BAT kravet er medvirkende til at de overordnede mål om begrænsning af ammoniakindhold i luften overholdes. På Størsbølvej 1 overholdes lovgivningens krav til BAT, hvorved ammoniakindholdet i luften begrænses.

Der er i tidligere afsnit gjort rede for at der ikke forventes væsentlige gener for omgivelserne med støv, støj eller lugt mv.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det at husdyrbruget på Størsbølvej 1 kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed negativt.

Alternative løsninger

Den ansøgte løsning er valgt, idet den giver den optimale løsning indenfor de eksisterende fysiske og økonomiske rammer, som landmanden har til rådighed. Et nyt kalveområde samt en ny møddingsplads og gyllebeholder, giver en optimal udnyttelse af det resterende anlæg sammen med det nye malkecenter og stalde, som der allerede blev søgt til i 2014, men er ej realiseret endnu og derfor gensøges i nærværende ansøgning.

Udover den valgte løsning er der vurderet på alternative muligheder mht. placering af byggeriet.

Der har været overvejet at opføre kalvehytter rundt omkring på ejendommen, men dette er fravalgt, da det vil være mest optimalt at have et selvstændigt kalveområde, hvor kalvehytterne står samlet og derved fås også en bedre intern logistik på ejendommen. Den alternative løsning er primært fravalgt pga. sikkerhed, interne veje og plads.

Vurdering

Ud fra de alternativer der er beskrevet, vurderes det, at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der vurderes, om der er kumulative effekter som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.

Vurdering

Det vurderes ud fra beskrivelser og vurderinger i miljøkonsekvensrapporten, at den kumulative effekt mellem punkt 1-4 ikke vil have væsentlige direkte eller indirekte virkning på omgivelserne.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.

